

2024 m. Vilniaus miesto
mokyklinio amžiaus

VAIKŲ GYVENSENOS TYRIMO ATASKAITA

Turinys

Ivadas	3
1. Laimingumas, sveikatos ir išvaizdos vertinimas	4
1.1. Laimingumas	4
1.2. Subjektyvus sveikatos vertinimas	5
1.3. Savo kūno vertinimas	6
2. Sveikatos elgsena	7
2.1. Fizinis aktyvumas ir pasyvus laisvalaikis	7
2.1.1. Bendrasis fizinis aktyvumas	7
2.1.2. Fizinis aktyvumas laisvalaikiu	8
2.1.3. Pasyvus laisvalaikis	9
2.2. Mitybos įpročiai	10
2.2.1. Pusryčiavimas	10
2.2.2. Maisto produktų ir gėrimų vartojimas	11
2.2.3. Vaisių valgymas	11
2.2.4. Daržovių valgymas	12
2.2.5. Saldumynų valgymas	12
2.2.6. Gazuotų saldžiųjų gėrimų vartojimas	13
2.2.7. Energinių gėrimų vartojimas	14
2.2.8. Druskos vartojimas	14
2.3. Burnos higiena	15
3. Rizikingas elgesys	17
3.1. Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimas	17
3.1.1. Tabako gaminių vartojimas	17
3.1.2. Elektroninių cigarečių vartojimas	18
3.1.3. Alkoholio vartojimas	20
3.1.4. Nesaikingas alkoholio vartojimas	21
3.1.5. Narkotinių medžiagų vartojimas	22
3.2. Saugumas kelyje	24
3.2.1. Atšvaitų nešiojimas	24
3.2.2. Saugos diržų segėjimas	25
3.2.3. Šalmo dėvėjimas	25
3.3. Patyčios	26
3.3.1. Patyčių patyrimas	26
3.3.2. Tyčiojimasis iš kitų	27
3.3.3. Patyčios socialinėje erdvėje	28
3.4. Saugumas namų, mokyklos aplinkoje	30
3.4.1. Fizinės bausmės	30
3.4.2. Saugumas įvairioje aplinkoje (namų, mokyklos, kitur)	31
3.4.3. Saugumas mokyklos aplinkoje	31
3.4.4. Saugumas namų aplinkoje	32
1 priedas. Tyrimo metodika	33
2 priedas. Rodiklių suvestinė	34

Įvadas

2024 m. Lietuvoje trečią kartą atliktas mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimo tyrimas. Pirmasis toks tyrimas buvo atliktas 2016 m. Mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimo tyrimai atliekami remiantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu*, kuris nurodo periodiškai, kas ketverius metus, savivaldybėse vykdyti gyvenimo tyrimus.

Mokinių gyvenimo tyrimai yra reikšmingas informacijos šaltinis, padedantis ugdytojų atstovams, švietimo ir sveikatos sričių specialistams bei politikams tiksliau nustatyti mokinių sveikatos problemas, gyvenimo ypatumus ir elgesį. Tyrimų rezultatai leidžia stebėti gyvenimo rodiklių tendencijas, identifikuoti su sveikata susijusius veiksniai, efektyviau planuoti sveikatos politikos prioritetus ir numatyti tikslines atsako priemones.

Šioje ataskaitoje pristatomi apibendrinti 2024 m. Vilniaus miesto 5, 7 ir 9 klasių mokinių gyvenimo rodikliai, kurie yra įtraukti į gyvenimo stebėsenos rodiklių sąrašą, patvirtintą minėtu įsakymu. Rodikliai lyginami su 2016 ir 2020 m. tyrimų duomenimis ir Lietuvos vidurkiais, taip pat analizuojami pagal lytį ir amžiaus grupes. Tyrimo metodika ir rodiklių suvestinė pateikiamos ataskaitos pabaigoje (žr. 1 ir 2 priedus). Pateikiami rodikliai suskirstyti į tris pagrindines grupes:

1. Laimingumo, sveikatos ir išvaizdos vertinimas. Šių temų nagrinėjimas yra itin reikšmingas, nes moksleivių laimingumas ir požiūris į save padeda suprasti jų emocinę ir psichologinę būseną. Moksleivių gebėjimas vertinti savo sveikatą ir išvaizdą dažnai susijęs su jų savivertės jausmu, psichologine gerove ir gyvenimo kokybe. Mažas pasitenkinimas savimi ar savo sveikata gali būti ankstyvas patiriamų emocinių sunkumų ar nepasitikėjimo savimi ženklas ir tai gali turėti įtakos moksleivių mokymosi rezultatams ir santykiams su bendraamžiais.

2. Sveikatos elgsena (fizinis aktyvumas, pasyvus laisvalaikis, mitybos įpročiai ir burnos higiena). Tai pagrindiniai veiksniai, turintys įtakos moksleivių fizinei ir psichikos sveikatai. Fizinis aktyvumas stiprina organizmą ir gerina emocinę būseną. Tuo tarpu per ilgus laikus prie ekranų gali pakenkti regėjimui,

didinti nutukimo riziką, sukelti psichologinių problemų. Subalansuota mityba yra būtina sveikam organizmo vystymuisi ir yra svarbi ligų prevencijos dalis, o tinkama burnos higiena padeda išvengti dantų ir dantenų ligų.

3. Rizikingas elgesys (psichoaktyviųjų medžiagų vartojimas, saugus elgesys kelyje, patyčios, fizinis smurtas šeimoje, saugumas namuose, mokykloje ir kitoje aplinkoje). Rizikingas elgesys tiesiogiai turi įtakos moksleivių fizinei sveikatai, saugumui ir gyvenimo kokybei. Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimas kelia ilgalaikę grėsmę fizinei ir psichologinei sveikatai, o saugaus elgesio stoka kelyje didina susižalojimų ir traumų riziką. Patyčių patirtys mažina moksleivių pasitikėjimo savimi jausmą, gali sukelti ilgalaikių psichologinių sunkumų ir turi įtakos neigiamam emocinės gerovės įvertinimui.

Analizuojant šiuos rodiklius galima laiku nustatyti gyvenimo problemas, sužinoti kryptis, kurias būtina stiprinti moksleivių psichologinėje sveikatoje. Svarbu skatinti sveiką gyvenimo įpročius ir kurti saugią aplinką, mažinant rizikas ir įgyvendinant prevencines priemones.

2024 m. tyrimo rezultatai atskleidė, kad per pastaruosius ketverius metus dalis Vilniaus miesto mokinių gyvenimo rodiklių pagerėjo. Padaugėjo sportuojančių vaikų, dažniau valgomi vaisiai ir daržovės, pagerėjo burnos higienos įpročiai, sumažėjo elektroninių cigarečių ir kitų panašių įtaisų rūkymas. Vis dėlto išryškėjo ir neigiamos tendencijos: sumažėjo mokinių, patenkintų savo išvaizda, dalis, padidėjo alkoholinių gėrimų vartojimas ir tabako gaminių vartojimas (nežymiai), sumažėjo tamsiu paros metu nešiojančių aštvaitus mokinių, o patyčių problema tapo dar ryškesnė – daugiau mokinių teigė, kad patyrė patyčias, ir pripažino patys tyčiojęsi iš kitų. Taip pat sumažėjo mokinių, kurie jaučiasi saugūs mokyklos aplinkoje. Šios tendencijos pabrėžia poreikį stiprinti emocinę paramą, gerinti sveikatos ugdymą, kurti saugią ir palaikančią aplinką mokiniams tiek mokykloje, tiek šeimoje.

Dėkojame tyrimui atrinktų Vilniaus miesto ugdymo įstaigų administracijoms ir ugdymo įstaigose dirbantiems visuomenės sveikatos specialistams už didelį indėlį organizuojant apklausos procesą. Nuoširdus ačiū mokiniams, pildžiusiems apklausos anketą!

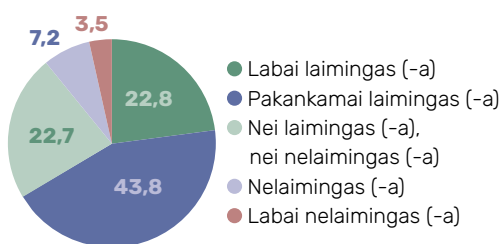
1.

LAIMINGUMAS, SVEIKATOS IR IŠVAIZDOS VERTINIMAS

Vilniaus miesto 2024 m. duomenys

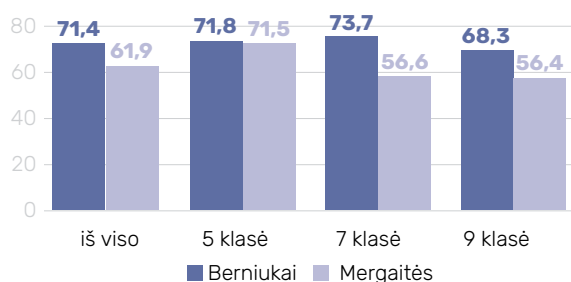
1.1. Laimingumas

Mokyklinio amžiaus vaikų pasiskirstymas pagal tai, kaip jie jaučiasi galvodami apie savo dabartinį gyvenimą (proc.)

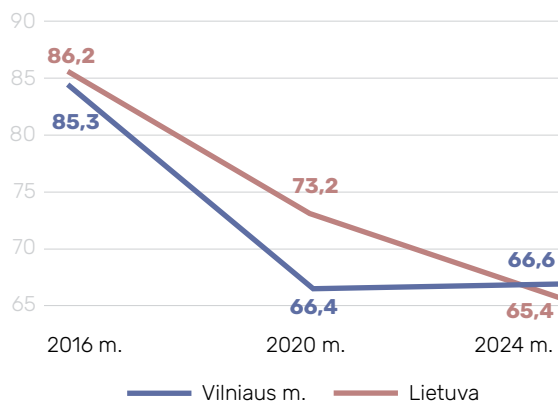
Laimingi ir labai laimingi jautėsi vidutiniškai 7 iš 10 Vilniaus miesto mokinių.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie jaučiasi labai laimingi arba pakankamai laimingi galvodami apie savo dabartinį gyvenimą, pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

5 klasės mokiniai, palyginti su 7 ir 9 klasės mokiniais, dažniau nurodė, kad jaučiasi laimingi ir labai laimingi. Berniukų, kurie jaučiasi laimingi ir labai laimingi, dalis buvo 9,5 procentinio punkto didesnė nei mergaičių. Skirtumai ima ryškėti vyresniame amžiuje – didžiausias skirtumas (17,1 procentinio punkto) užfiksuotas 7 klasės berniukų ir mergaičių grupėje.

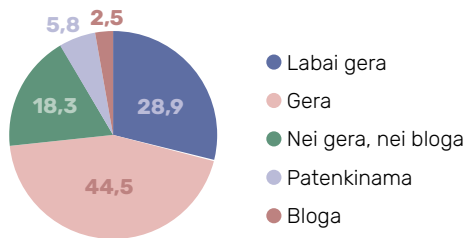
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie jaučiasi labai laimingi arba pakankamai laimingi galvodami apie savo dabartinį gyvenimą, dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2016–2024 m. (proc.)

Lyginant 2020–2024 m. duomenis, vaikų, kurie jaučiasi laimingi ir labai laimingi, dalis Vilniaus mieste beveik nekito ir 2024 m. buvo kiek didesnė už Lietuvos vidurkį.

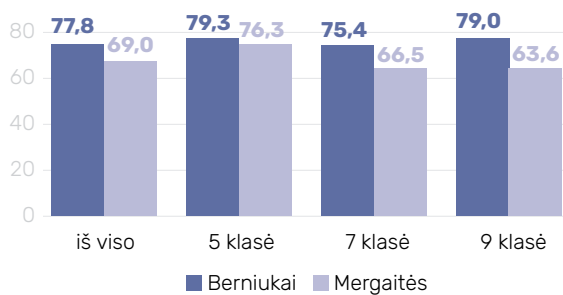
1.2. Subjektyvus sveikatos vertinimas

Mokyklinio amžiaus vaikų pasiskirstymas pagal tai, kaip jie vertina savo sveikatą (proc.)

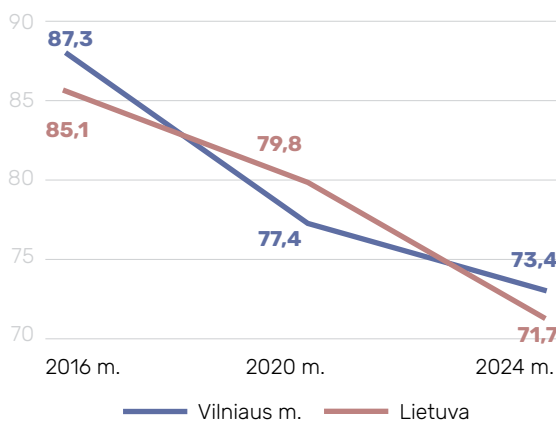
Trys iš keturių Vilniaus miesto mokinių savo sveikatą vertina kaip gerą ir labai gerą.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie savo sveikatą vertina kaip labai gerą ar gerą, pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

Geriausiai savo sveikatą vertina 5 klasių mokiniai. Didesnė dalis berniukų nei mergaičių savo sveikatą vertina kaip gerą ir labai gerą. 9 klasėje išryškėja didžiausias berniukų ir mergaičių, pozityviai vertinančių savo sveikatą, skirtumas – 15,4 procentinių punktų.

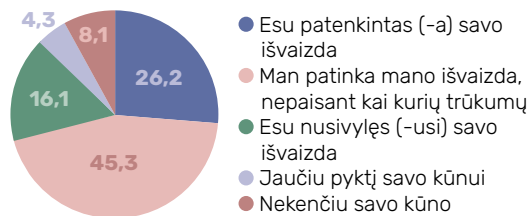
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie savo sveikatą vertina kaip labai gerą ar gerą, dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2016–2024 m. (proc.)

Lyginant 2020–2024 m. duomenis, vaikų, kurie savo sveikatą vertina kaip gerą ir labai gerą, dalis Vilniaus mieste šiek tiek sumažėjo, tačiau 2024 m. buvo kiek didesnė už Lietuvos vidurkį.

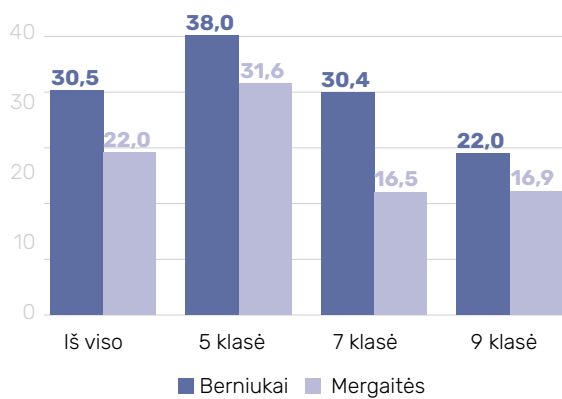
1.3. Savo kūno vertinimas

Mokyklinio amžiaus vaikų pasiskirstymas pagal tai, kaip jie vertina savo kūną (proc.)

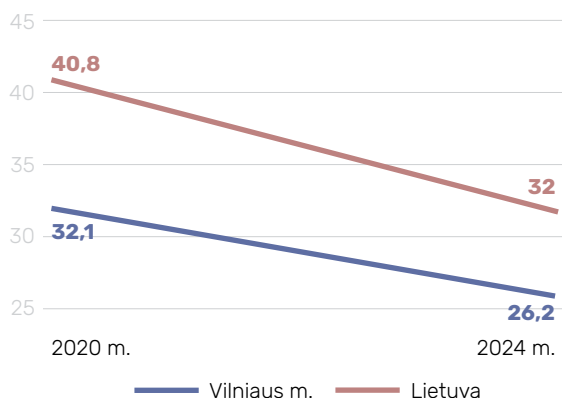
Savo išvaizda buvo patenkintas vidutiniškai kas ketvirtas Vilniaus miesto mokinys.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie yra patenkinti savo išvaizda, pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

Mokiniam, tampa vyresniems, mažėja savo išvaizda patenkintųjų skaičius. Mergaitės mažiau patenkintos savo išvaizda nei berniukai. 7 klasėje mergaičių, kurios patenkintos savo išvaizda, dalis buvo 1,8 karto mažesnė nei berniukų.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie patenkinti savo išvaizda, dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2020–2024 m. (proc.)*

2024 m., palyginti su 2020 m., tiek Vilniaus mieste, tiek Lietuvoje vaikų, patenkintų savo išvaizda, sumažėjo.

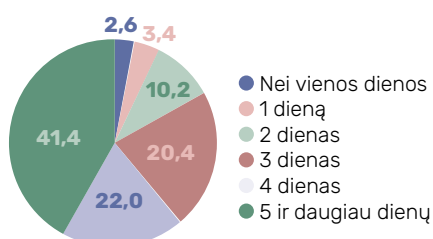
* Šis rodiklis nebuvo vertintas 2016 m.

2. SVEIKATOS ELGSENA

2.1. Fizinis aktyvumas ir pasyvus laisvalaikis

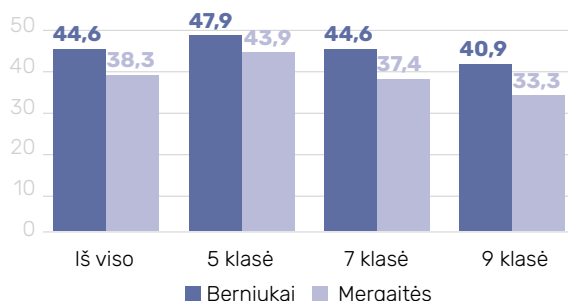
2.1.1. Bendrasis fizinis aktyvumas

Mokyklinio amžiaus vaikų pasiskirstymas pagal tai, kiek jie per savaitę užsiima fizine veikla, trunkančia bent 60 min. (su fizinio ugdymo pamokomis) (proc.)

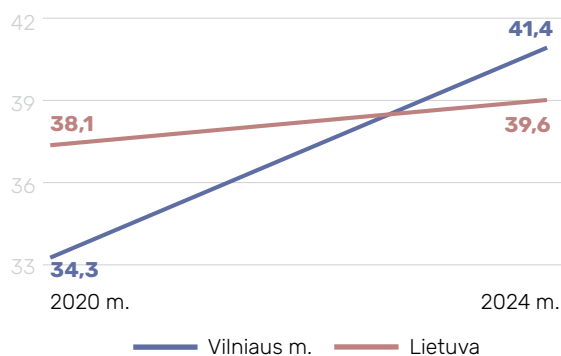
Fiziškai aktyvūs bent 60 min. 5 ar daugiau dienų per savaitę (kartu su fizinio lavinimo pamokomis) buvo vidutiniškai 2 iš 5 Vilniaus miesto mokinių.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie 5 ar daugiau dienų mankština ar sportuoja bent 60 min. (skaičiuojant kartu su fizinio ugdymo pamokomis), pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

Kiek didesnė berniukų nei mergaičių dalis buvo fiziškai aktyvūs bent 60 min. 5 ar daugiau dienų per savaitę. Fiziškai aktyvių mokinių dalis mažėja su amžiumi. Labiausiai fiziškai aktyvūs yra penktokai.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie 5 ar daugiau dienų mankština ar sportuoja bent 60 min. (skaičiuojant kartu su fizinio ugdymo pamokomis), dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2020-2024 m. (proc.)*

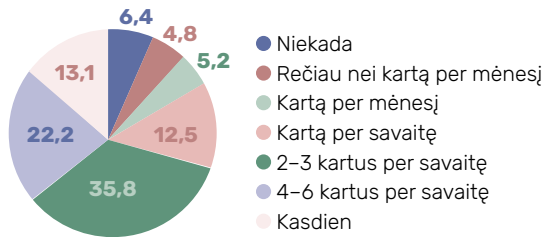

2024 m., palyginti su 2020 m., fiziškai aktyvių mokinių dalis Vilniaus mieste padidėjo 7,1 procentinio punkto.

* Šis rodiklis nebuvo vertintas 2016 m.

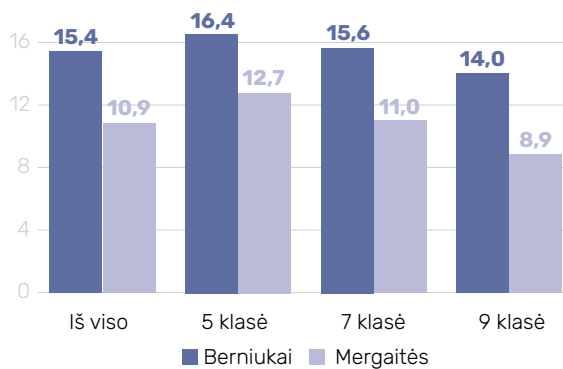
2.1.2. Fizinis aktyvumas laisvalaikiu

Mokyklinio amžiaus vaikų pasiskirstymas pagal tai, kiek dažnai jie ne pamokų metu (laisvalaikiu) mankština ir sportuoja bent 60 min. (proc.)

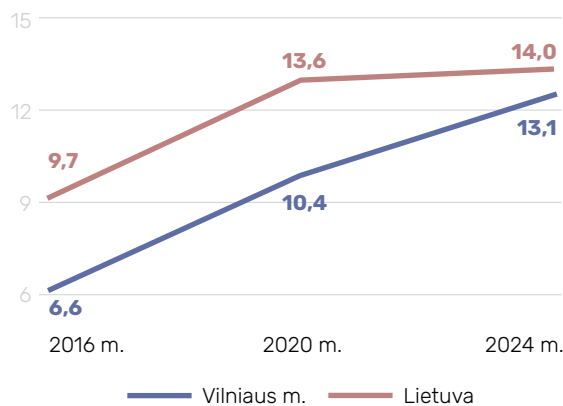
Kasdien laisvalaikiu bent 60 min. sportavo vidutiniškai kas dešimtas (13,1 proc.) Vilniaus mokinių.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie kasdien ne pamokų metu mankština ar sportuoja bent 60 min., pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

Kasdien laisvalaikiu fiziškai aktyvių mokinių skaičius (palyginus klases) beveik nesiskyrė. Berniukai laisvalaikiu yra aktyvesni nei mergaitės.

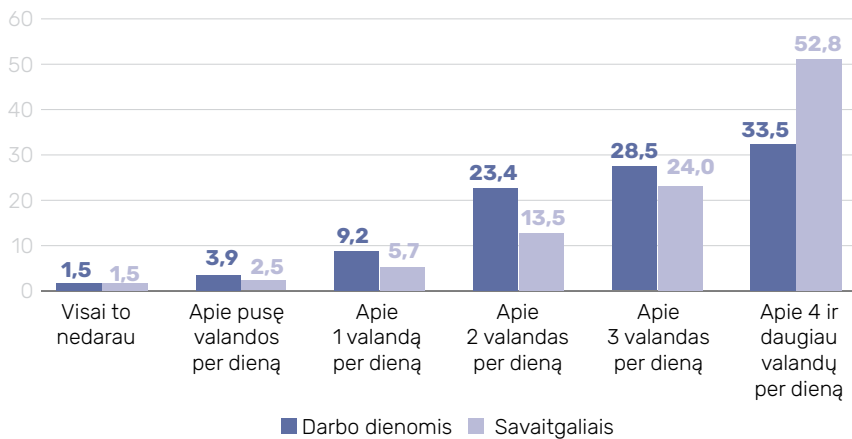
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie kasdien ne pamokų metu mankština ar sportuoja bent 60 min., dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2016–2024 m. (proc.)

2024 m., palyginti su 2020 m., kasdien laisvalaikiu fiziškai aktyvių mokinių dalis Vilniaus mieste šiek tiek padidėjo.

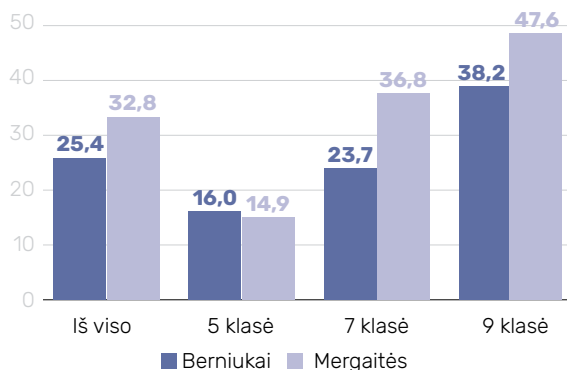
2.1.3. Pasyvus laisvalaikis

Mokyklinio amžiaus vaikų pasiskirstymas pagal tai, kiek vidutiniškai laiko jie praleidžia prie ekranų darbo dienomis ir savaitgaliais (proc.)

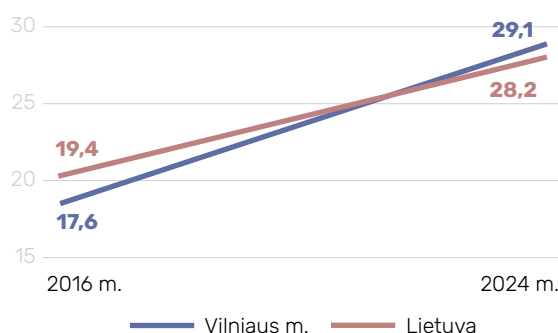
Beveik kas trečias Vilniaus miesto mokinys vidutiniškai 4 ir daugiau valandų per dieną praleidžia prie ekranų (televizoriaus, kompiuterio, planšetės, išmaniojo telefono).

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie vidutiniškai 4 ir daugiau valandų per dieną praleidžia prie ekranų (televizoriaus, kompiuterio, planšetės, išmaniojo telefono), pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

Kuo vyresnėje klasėje mokosi vaikai, tuo didesnė jų dalis prie ekranų praleidžia po 4 ir daugiau valandų per dieną. Vertinant pagal lytį, matyti didesnė dalis mergaičių nei berniukų, kurie prie ekranų praleidžia po 4 ir daugiau valandų per dieną. Skirtumai išryškėja nuo 7 klasės, kur 1,6 karto daugiau mergaičių nei berniukų ilgą laiką leidžia prie išmaniųjų ekranų.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie vidutiniškai 4 ir daugiau valandų per dieną praleidžia prie ekranų (televizoriaus, kompiuterio, planšetės, išmaniojo telefono), dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2016–2024 m. (proc.)*

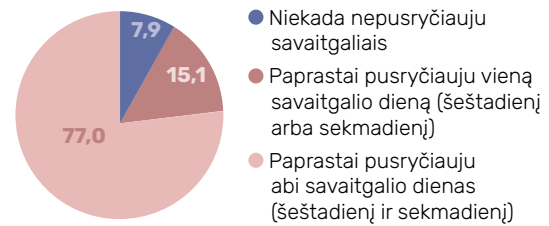
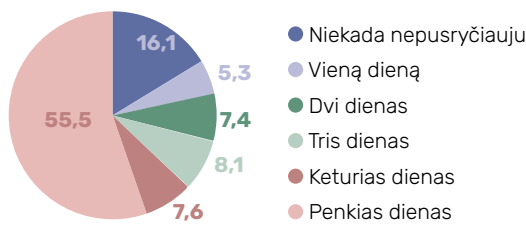
2024 m., palyginti su 2016 m., kasdien vidutiniškai 4 ir daugiau valandų per dieną prie ekranų praleidžiančių Vilniaus miesto mokinių dalis padidėjo pusantro karto.

* Nepateikiamas rodiklio palyginimas su 2020 m. duomenimis, nes tuo metu rodiklis buvo skaičiuojamas taikant kitą metodiką

2.2. Mitybos įpročiai

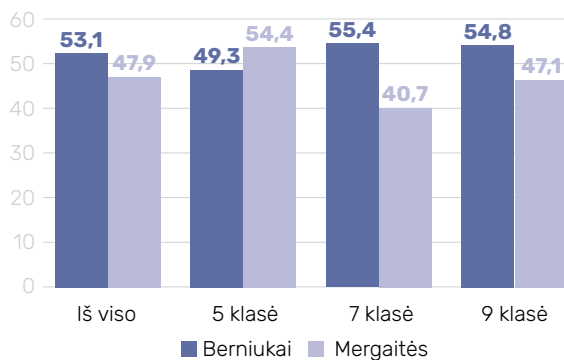
2.2.1. Pusryčiavimas

Mokyklinio amžiaus vaikų pasiskirstymas pagal tai, kiek dienų per savaitę jie pusryčiauja (ne tik išgeria arbatos, sulčių ar kt.) darbo dienomis ir savaitgaliais (proc.)

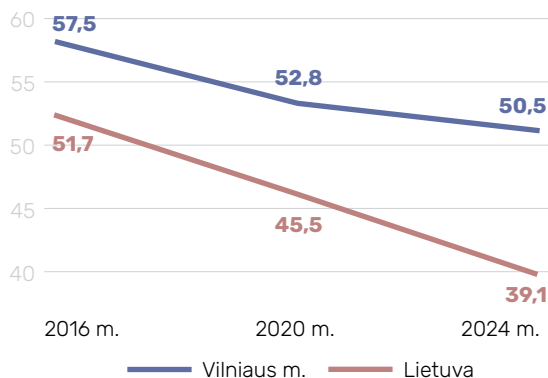
Kasdien (darbo dienomis ir savaitgaliais) pusryčiauja kas antras Vilniaus miesto mokinys.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kasdien valgančių pusryčius, pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

Vertinant pagal klases, kasdien pusryčiaujančių mokinių dalys beveik nesiskyrė. Kasdien pusryčius valgė šiek tiek didesnė dalis berniukų nei mergaičių, ryškiausias skirtumas matyti 7 klasės mokinių grupėje: kasdien pusryčiaujančių mergaičių dalis buvo 1,4 karto mažesnė nei berniukų.

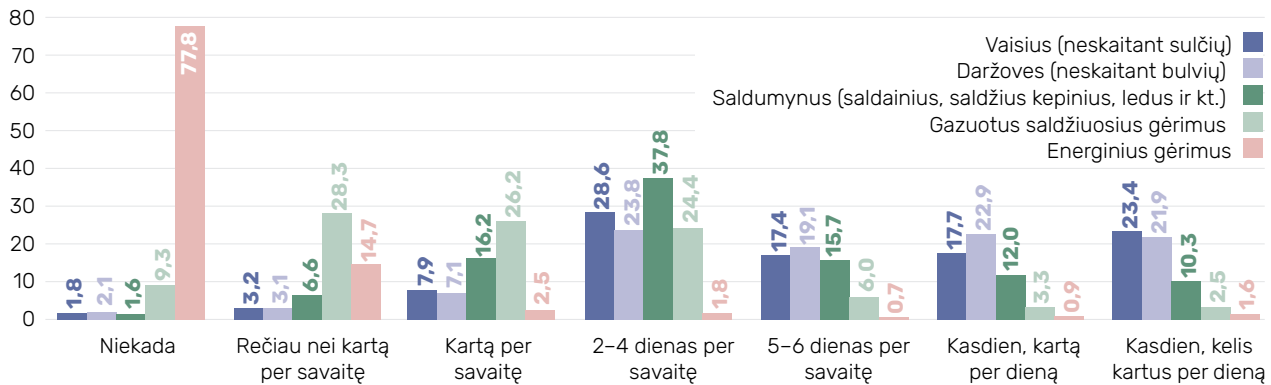
Mokyklinio amžiaus vaikų, kasdien valgančių pusryčius, dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2016–2024 m. (proc.)

2024 m., palyginti su 2020 m., kasdien pusryčiaujančių Vilniaus miesto mokinių dalis šiek tiek sumažėjo ir buvo didesnė nei Lietuvoje.

2.2.2. Maisto produktų ir gėrimų vartojimas

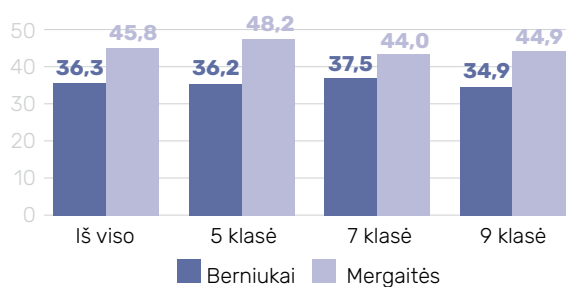
Mokyklinio amžiaus vaikų pasiskirstymas pagal tai, kaip dažnai jie vartoja sveikatai palankius ir nepalankius maisto produktus (proc.)

- Vaisius kasdien valgo vidutiniškai 2 iš 5 Vilniaus mokinių.
- Bent kartą per dieną daržoves (neįskaitant bulvių) valgo vidutiniškai kas antras (44,8 proc.) Vilniaus miesto mokinys.
- Kasdien saldumynus valgo vidutiniškai kas penktas Vilniaus miesto mokinys.
- Gazuotus saldžiuosius gėrimus kasdien geria 1 iš 20 Vilniaus mokinių.
- Bent kartą per savaitę energinius gėrimus geria nedidelė dalis (7,6 proc.) Vilniaus mokinių.

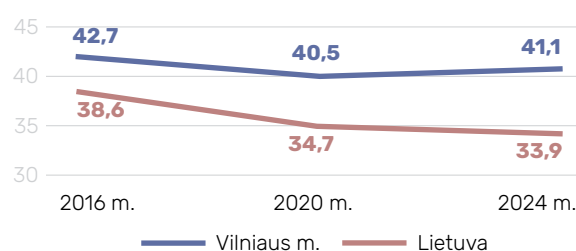
2.2.3. Vaisių valgymas

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per dieną valgo vaisius (neįskaitant sulčių), pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

Vertinant pagal klases, mokiniai vaisius kasdien vartoja panašiu dažnumu. Kasdien vaisius valgo didesnė dalis mergaičių nei berniukų, tokie patys skirtumai išryškėjo visose klasių grupėse.

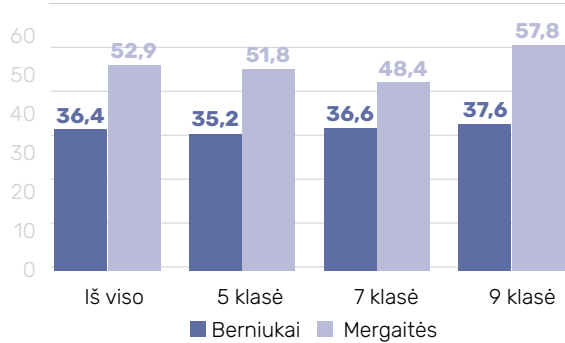
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per dieną valgo vaisius (neįskaitant sulčių), dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2016–2024 m. (proc.)

2024 m., palyginti su 2020 m., kasdien vaisius valgančių mokinių dalis šiek tiek didėjo ir buvo didesnė už Lietuvos vidurkį.

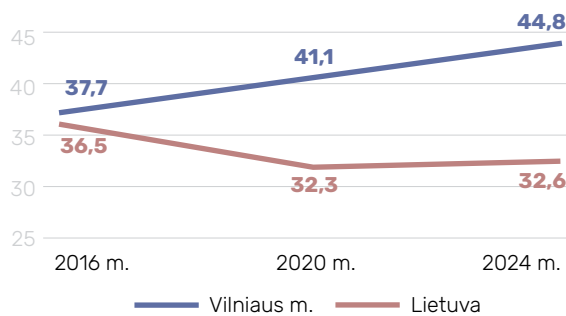
2.2.4. Daržovių valgymas

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per dieną valgo daržoves (neįskaitant bulvių), pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

Vertinant pagal klases, devintokų, kasdien valgančių daržoves dalis, buvo didžiausia. Daržoves bent kartą per dieną valgo didesnė dalis mergaičių nei berniukų, šis skirtumas matomas visose analizuotose klasėse.

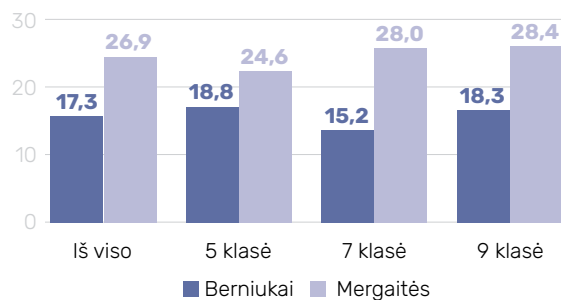
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per dieną valgo daržoves (neįskaitant bulvių), dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2016–2024 m. (proc.)

2024 m., palyginti su 2020 m., kasdien daržoves valgančių mokyklinių vaikų dalis Vilniuje padidėjo ir buvo didesnė už Lietuvos vidurkį.

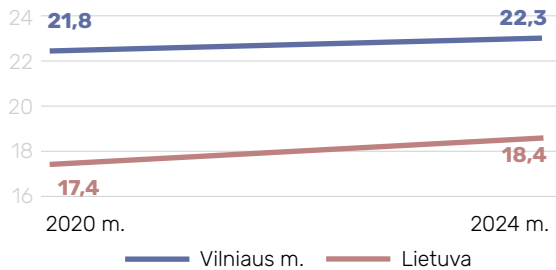
2.2.5. Saldumynų valgymas

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per dieną valgo saldumynus, pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

Vertinant saldumynų vartojimą pagal klases, žymesnių skirtumų nenustatyta. Didesnė dalis mergaičių nei berniukų kasdien vartoja saldumynus – šis skirtumas ypač ryškus 7 ir 9 klasėse.

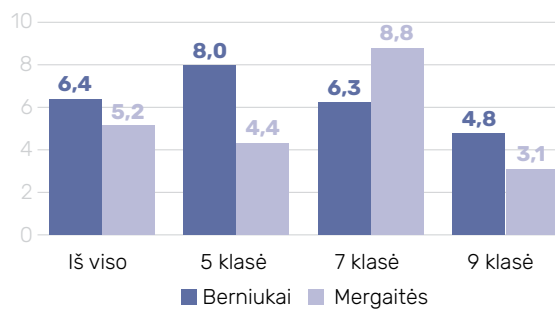
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per dieną valgo saldumynus, dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2020–2024 m. (proc.)*

2024 m., palyginti su 2020 m. mokinių, kasdien valgančių saldumynus, dalis beveik nekito ir buvo didesnė už Lietuvos vidurkį.

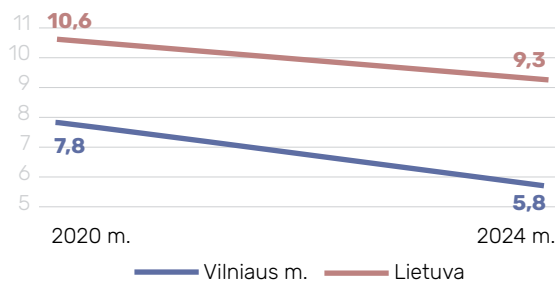
2.2.6. Gazuotų saldžiųjų gėrimų vartojimas

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per dieną geria gazuotus saldžiuosius gėrimus, pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

9 klasės mokiniai gazuotus saldžiuosius gėrimus geria rečiau nei 5 ar 7 klasės mokiniai. Berniukai saldžiuosius gazuotus gėrimus vartoja kiek dažniau nei mergaitės. Ryškiausias skirtumas matyti 5 klasėse – gazuotus saldžiuosius gėrimus kasdien vartoja dvigubai daugiau berniukų.

Mokyklinio amžiaus vaikų, bent kartą per dieną geria gazuotus saldžiuosius gėrimus, dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2020–2024 m. (proc.)*

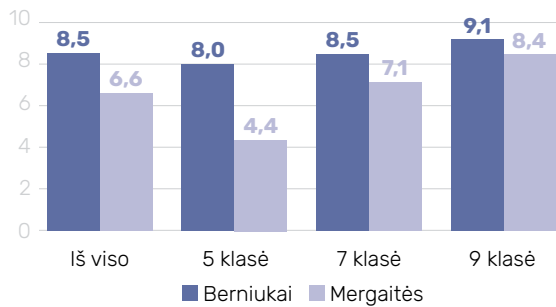

2024 m., palyginti su 2020 m., Vilniaus mokinių, kasdien geriančių gazuotus saldžiuosius gėrimus, dalis šiek tiek sumažėjo ir buvo mažesnė už Lietuvos vidurkį.

* Šis rodiklis nebuvo vertintas 2016 m.

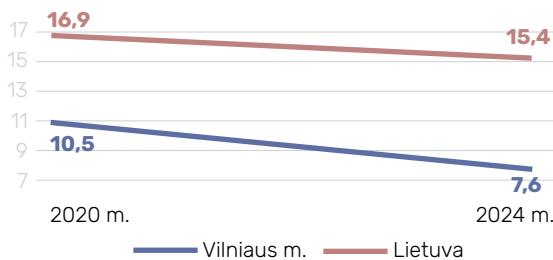
2.2.7. Energinų gėrimų vartojimas

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per savaitę geria energinius gėrimus, pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

Vertinant pagal klasę, energinius gėrimus kartą per savaitę geriančių mokinių dalys skyrėsi minimaliai. Berniukai energinius gėrimus vartojo šiek tiek dažniau nei mergaitės, didesnis skirtumas nustatytas 5 klasių grupėje – beveik dvigubai didesnė berniukų dalis bent kartą per savaitę gėrė energinius gėrimus.

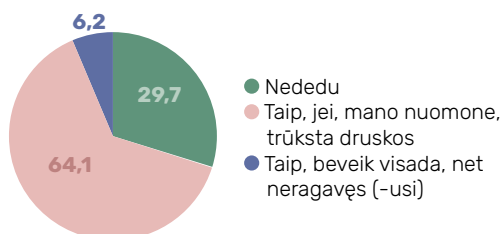
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per savaitę geria energinius gėrimus, dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2020–2024 m. (proc.)*

2024 m., palyginti su 2020 m., Vilniaus mokinių, kartą per savaitę geriančių energinius gėrimus, dalis šiek tiek sumažėjo ir buvo 2 kartus mažesnė už Lietuvos vidurkį.

2.2.8. Druskos vartojimas

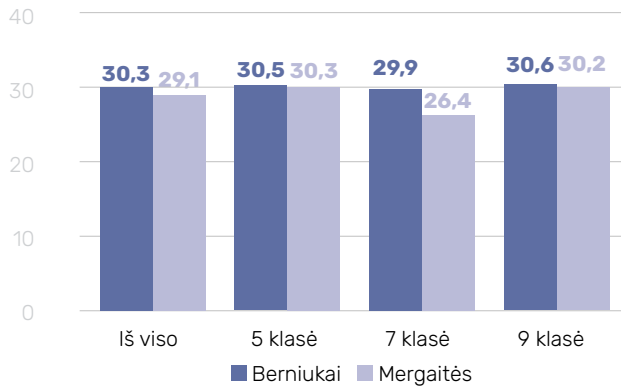
Mokyklinio amžiaus vaikų pasiskirstymas pagal tai, ar jie papildomai deda druskos į paruoštą maistą (proc.)

Papildomai druskos į paruoštą maistą nedėjo vidutiniškai kas trečias (29,7 proc.) Vilniaus mokinys.

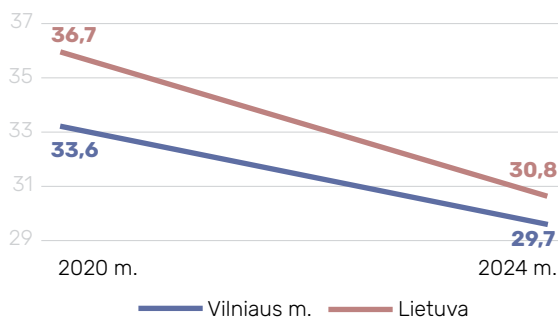
* Šis rodiklis nebuvo vertintas 2016 m.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie papildomai nededa druskos į paruoštą maistą, pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

Ryškiausi skirtumai matyti tarp 7 klasės mokinių grupėje – berniukai dažniau nededa papildomai druskos į paruoštą maistą.

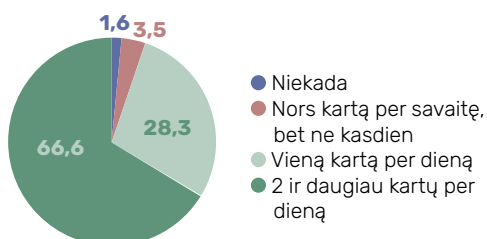
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie papildomai nededa druskos į paruoštą maistą, dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2020–2024 m. (proc.)*

2024 m., palyginti su 2020 m., Vilniaus mokinių, kurie papildomai nededa druskos į paruoštą maistą, dalis šiek tiek sumažėjo ir beveik nesiskyrė nuo Lietuvos vidurkio.

2.3. Burnos higiena

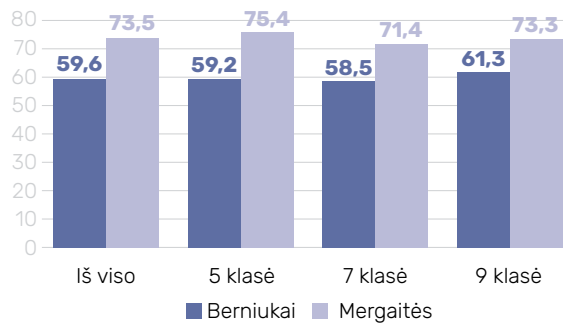
Mokyklinio amžiaus vaikų pasiskirstymas pagal tai, kaip dažnai jie valosi dantis šepetėliu ir pasta (proc.)

Vidutiniškai 7 iš 10 Vilniaus miesto mokinių dantis šepetėliu ir pasta valosi 2 ir daugiau kartų per dieną.

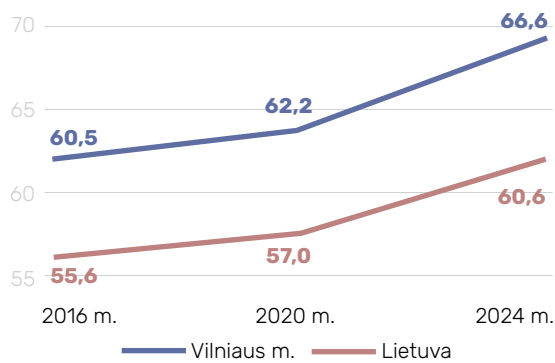
* Šis rodiklis nebuvo vertintas 2016 m.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie valosi dantis šepetėliu ir pasta dažniau nei kartą per dieną, pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

Vertinant burnos higienos įpročius pagal klases reikšmingų skirtumų nenustatyta. Vertinant pagal lytį visose klasių grupėse mergaitės pasižymėjo geresniais burnos higienos įpročiais – mergaičių, kurios dantis šepetėliu ir pasta valosi 2 ir daugiau kartų per dieną, dalis buvo didesnė.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie valosi dantis šepetėliu ir pasta dažniau nei kartą per dieną, dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2016–2024 m. (proc.)

2024 m., palyginti su 2020 m., Vilniaus mokinių, kurie dantis šepetėliu ir pasta valosi 2 ir daugiau kartų per dieną, dalis padidėjo ir buvo kiek didesnė už Lietuvos vidurkį.

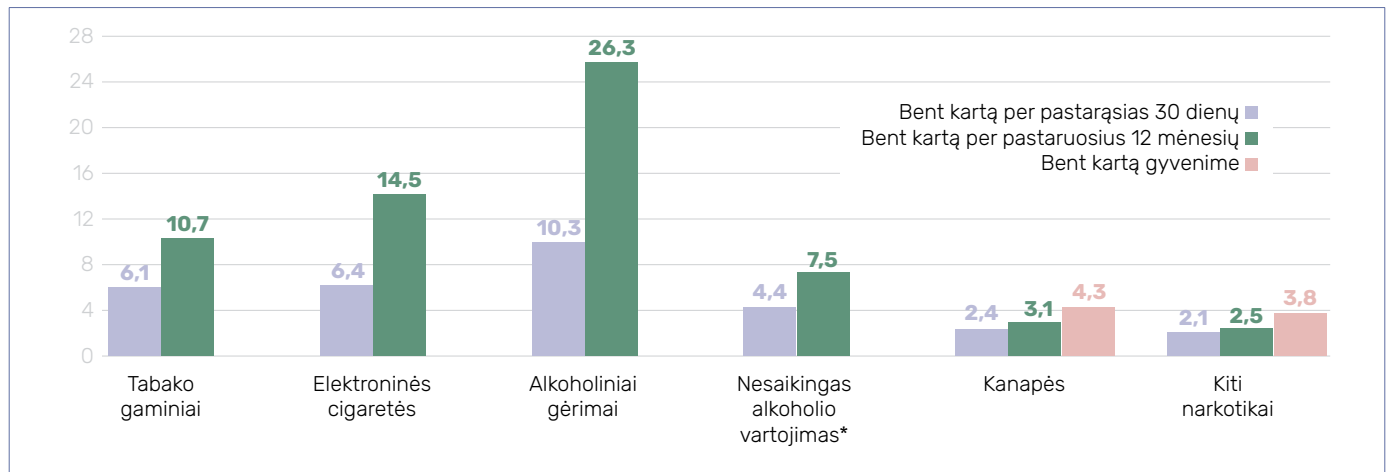
3.

RIZIKINGAS ELGESYS

Vilniaus miesto 2024 m. duomenys

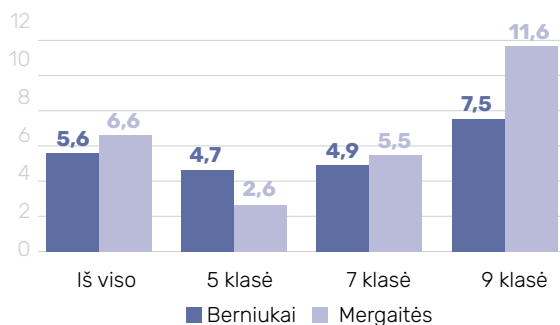
3.1. Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimas

Mokyklinio amžiaus vaikų pasiskirstymas pagal tai, kaip dažnai jie vartoja psichoaktyvias medžiagas (proc.)

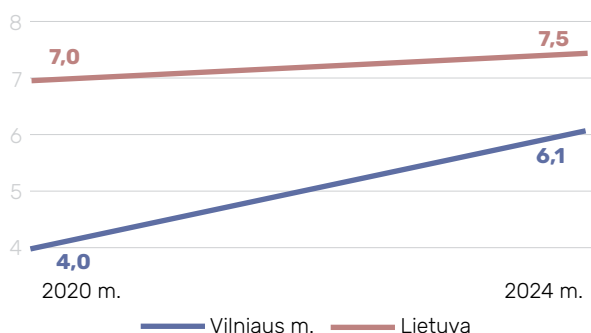
3.1.1. Tabako gaminių vartojimas

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastarąsias 30 dienų bent kartą rūkė tabako gaminius, pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

Per pastarąsias 30 dienų tabako gaminius rūkė 6,1 proc. Vilniaus mokinių. Vertinant pagal klases nustatyta, kad didėjant amžiui tabako gaminius rūkančių mokinių skaičius didėja. 9 klasėje per pastarąsias 30 dienų rūkusių mokinių dalis buvo 2,7 karto didesnė nei 5 klasėje. Vertinat pagal lytį, 9 klasėje yra daugiau mergaičių, kurios rūkė tabako gaminius.

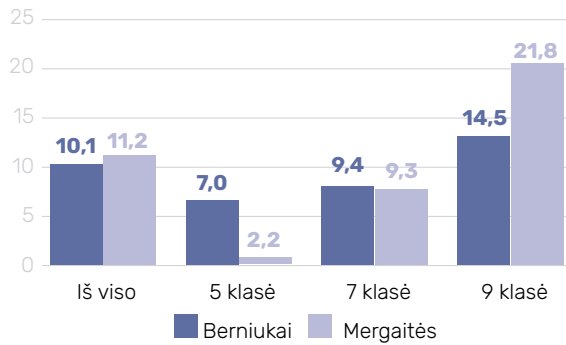
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastarąsias 30 dienų bent kartą rūkė tabako gaminius, dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2020–2024 m. (proc.)**

2024 m., palyginti su 2020 m., mokinių, kurie per pastarąsias 30 dienų rūkė tabako gaminius, dalis šiek tiek padidėjo ir buvo panaši į Lietuvos vidurkį.

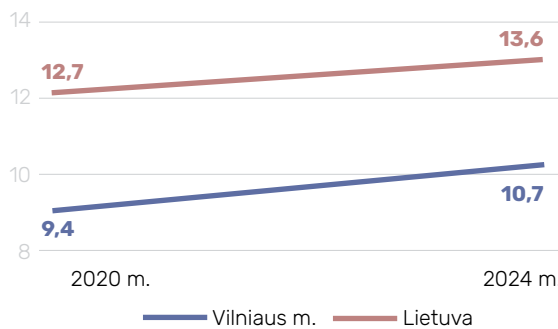
* Nesaikingo alkoholio vartojimo rodiklis šioje apklausoje nurodo alkoholio vartojimą, kai jaučiamasi apsvaigus nuo suvartoto alkoholio kiekio.
 ** Šis rodiklis nebuvo vertintas 2016 m.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastaruosius 12 mėnesių bent kartą rūkė tabako gaminius, pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

Per pastaruosius 12 mėnesių tabako gaminius rūkė kas dešimtas Vilniaus mokinyš. Vertinant pagal klases nustatyta, kad didėjant amžiui tabako gaminius rūkančių mokinių skaičius didėja. 9 klasėje per pastaruosius 12 mėnesių tabako gaminius rūkusių mokinių dalis buvo 4 kartus didesnė nei 5 klasėje. Vertinat pagal lytį matyti, kad 5 klasėje yra didesnė berniukų nei mergaičių, o 9 klasėje – didesnė mergaičių (1,5 karto) nei berniukų, rūkusių tabako gaminius, dalis.

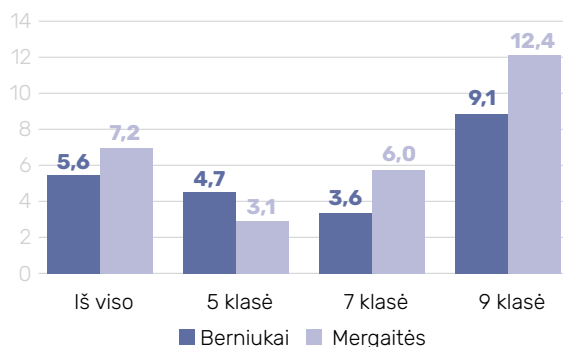
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastaruosius 12 mėnesių bent kartą rūkė tabako gaminius, dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2020–2024 m. (proc.)*

2024 m., palyginti su 2020 m., mokinių, kurie per pastaruosius 12 mėnesių rūkė tabako gaminius, dalis šiek tiek padidėjo ir buvo kiek mažesnė už Lietuvos vidurkį.

3.1.2. Elektroninių cigarečių vartojimas

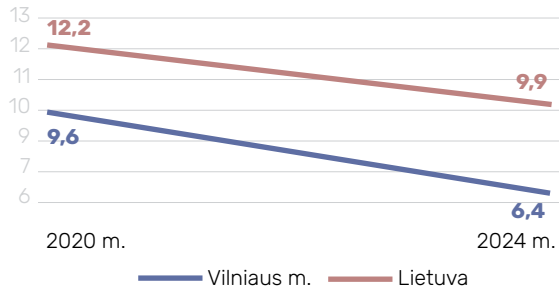
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastarąsias 30 dienų bent kartą rūkė elektronines cigaretes ar naudojo panašius elektroninius įtaisus rūkymui, pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

Per pastarąsias 30 dienų bent kartą elektronines cigaretes rūkė ar panašius elektroninius įtaisus rūkymui naudojo 6,4 proc. Vilniaus mokinių. Vertinant pagal klases, didėjant amžiui mokinių, rūkusių elektronines cigaretes ar naudojusius panašius elektroninius įtaisus rūkymui, dalis: 9 klasėje rūkė kas dešimtas mokinyš. Vertinant pagal lytį, kiek didesnė mergaičių nei berniukų dalis per pastarąsias 30 dienų bent kartą rūkė elektronines cigaretes ar naudojo panašius elektroninius įtaisus rūkymui, toks skirtumas išryškėja 7 ir 9 klasėse.

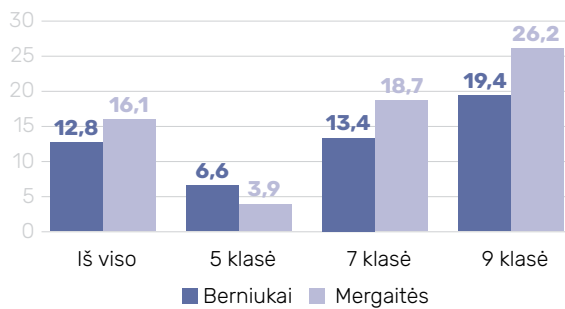
* Šis rodiklis nebuvo vertintas 2016 m.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastarąsias 30 dienų bent kartą rūkė elektronines cigaretes ar naudojo panašius elektroninius įtaisus rūkymui, dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2020–2024 m. (proc.)*

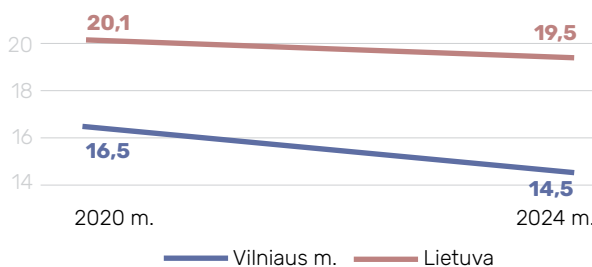
2024 m., palyginti su 2020 m., Vilniaus mokinių, kurie per pastarąsias 30 dienų bent kartą rūkė elektronines cigaretes ar naudojo panašius elektroninius įtaisus rūkymui, dalis sumažėjo 3,2 procentinio punkto ir buvo mažesnė už Lietuvos vidurkį.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastaruosius 12 mėnesių bent kartą rūkė elektronines cigaretes ar naudojo panašius elektroninius įtaisus rūkymui, pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

Per pastaruosius 12 mėnesių bent kartą elektronines cigaretes rūkė ar panašius elektroninius įtaisus rūkymui naudojo 14,5 proc. Vilniaus mokinių. Vertinant pagal klases, didėjant amžiui didėja mokinių, rūkusių elektronines cigaretes, dalis. Ryškiausias skirtumas matyti elektronines cigaretes rūkusių 5 ir 7 klasės mokinių grupėje (skirtumas siekė 3 kartus). 9 klasėje elektronines cigaretes per pastaruosius 12 mėnesių rūkė kas ketvirtas mokinys. Vertinant pagal lytį, kiek didesnė mergaičių nei berniukų dalis per pastaruosius 12 mėnesių bent kartą rūkė elektronines cigaretes ar naudojo panašius elektroninius įtaisus rūkymui, toks skirtumas išryškėja 7 ir 9 klasėse.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastaruosius 12 mėnesių bent kartą rūkė elektronines cigaretes ar naudojo panašius elektroninius įtaisus rūkymui, dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2020–2024 m. (proc.)*

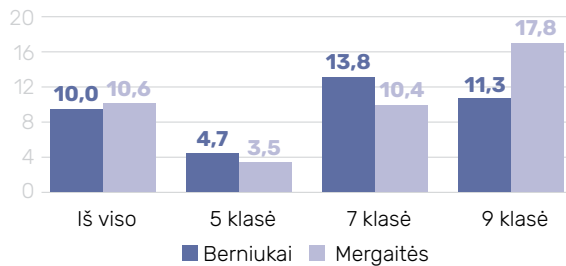

2024 m., palyginti su 2020 m., Vilniaus mokinių, kurie per pastaruosius 12 mėnesių bent kartą rūkė elektronines cigaretes ar naudojo panašius elektroninius įtaisus rūkymui, dalis sumažėjo 2 procentiniais punktais ir buvo mažesnė už Lietuvos vidurkį.

* Šis rodiklis nebuvo vertintas 2016 m.

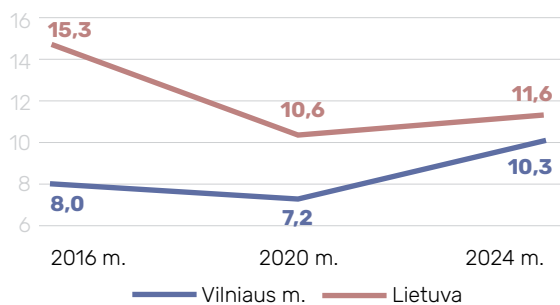
3.1.3. Alkoholio vartojimas

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastarąsias 30 dienų bent kartą vartojo alkoholinius gėrimus, pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

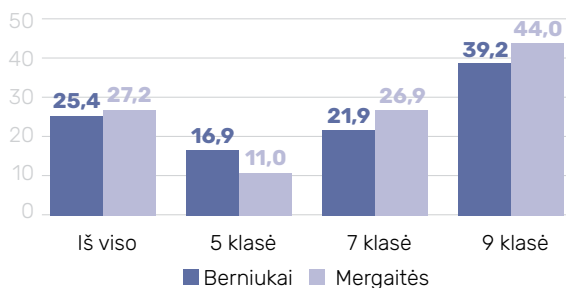
Per pastarąsias 30 dienų bent kartą vartojo alkoholinius gėrimus kas dešimtas Vilniaus miesto mokinys. Vertinant pagal amžių, pastebima, kad kuo vyresnėje klasėje mokosi vaikai, tuo didesnė jų dalis per pastarąsias 30 dienų bent kartą vartojo alkoholinius gėrimus. Vertinant pagal lytį, 9 klasėje mergaičių, kurios per pastarąsias 30 dienų bent kartą vartojo alkoholinius gėrimus, buvo 1,6 karto daugiau nei berniukų.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastarąsias 30 dienų bent kartą vartojo alkoholinius gėrimus, dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2016–2024 m. (proc.)

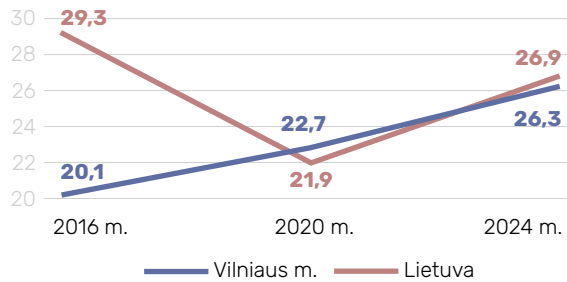
2024 m., palyginti su 2020 m., Vilniaus mokinių, kurie per pastarąsias 30 dienų bent kartą vartojo alkoholinius gėrimus, dalis padidėjo 3 procentiniais punktais ir beveik nesiskyrė nuo Lietuvos vidurkio.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastaruosius 12 mėnesių bent kartą vartojo alkoholinius gėrimus, pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

Per pastaruosius 12 mėnesių bent kartą vartojo alkoholinius gėrimus kas ketvirtas Vilniaus miesto mokinys. Vertinant pagal amžių, kuo vyresnėje klasėje mokėsi vaikai, tuo didesnė jų dalis per pastaruosius 12 mėnesių bent kartą vartojo alkoholinius gėrimus. 2 iš 5 dešimtokų pastaruosius 12 mėnesių bent kartą vartojo alkoholinius gėrimus. Vertinant pagal lytį, visose klasių grupėse (išskyrus 5 klases) buvo daugiau mergaičių, kurios per pastaruosius 12 mėnesių bent kartą vartojo alkoholinius gėrimus.

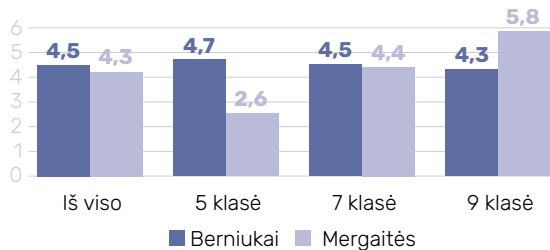
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastaruosius 12 mėnesių bent kartą vartojo alkoholinius gėrimus, dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2016–2024 m. (proc.)

2024 m., palyginti su 2020 m., Vilniaus mokinių, kurie per pastaruosius 12 mėnesių bent kartą vartojo alkoholinius gėrimus, dalis padidėjo beveik 4 procentiniais punktais ir beveik nesiskyrė nuo Lietuvos vidurkio.

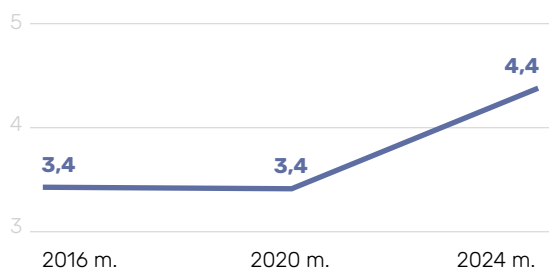
3.1.4. Nesaikingas alkoholio vartojimas

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastarąsias 30 dienų buvo bent kartą apsvaigę nuo alkoholio, pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

Per pastarąsias 30 dienų bent kartą apsvaigusių nuo alkoholio buvo 4,4 proc. Vilniaus mokinių. Didėjant amžiui šiek tiek didėja mokinių, kurie per pastarąsias 30 dienų bent kartą apsvaigę nuo alkoholio, skaičius. Skirtumai pagal lytį išryškėjo 5 klasėje: didesnė dalis berniukų nurodė, kad per pastarąsias 30 dienų bent kartą buvo apsvaigę nuo alkoholio. 9 klasėje buvo daugiau mergaičių, kurios per pastarąsias 30 dienų bent kartą buvo apsvaigusios nuo alkoholio.

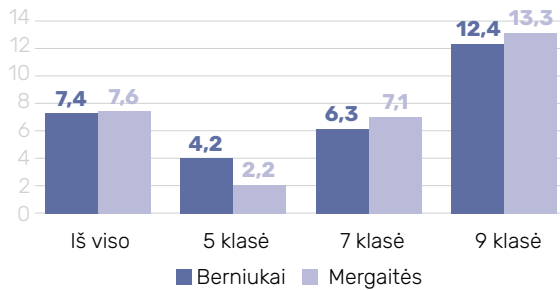
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastarąsias 30 dienų buvo bent kartą apsvaigę nuo alkoholio, dalis Vilniaus mieste 2016–2024 m. (proc.)*

2024 m., palyginti su 2020 m., Vilniaus mokinių, kurie per pastarąsias 30 dienų buvo apsvaigę nuo alkoholio, dalis beveik nepakito.

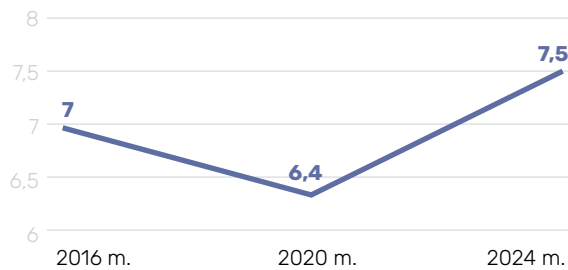
* Nėra galimybės palyginti su Lietuvos duomenimis

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastaruosius 12 mėnesių buvo bent kartą apsvaigę nuo alkoholio, pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

Per pastaruosius 12 mėnesių bent kartą apsvaigusių nuo alkoholio buvo 7,5 proc. Vilniaus mokinių. Didėjant amžiui šiek tiek didėja mokinių, kurie per pastaruosius 12 mėnesių buvo bent kartą apsvaigę nuo alkoholio, skaičius. Skirtumai pagal lytį žymesni tik 5 klasėje: daugiau berniukų nurodė, kad per pastaruosius 12 mėnesių buvo bent kartą apsvaigę nuo alkoholio.

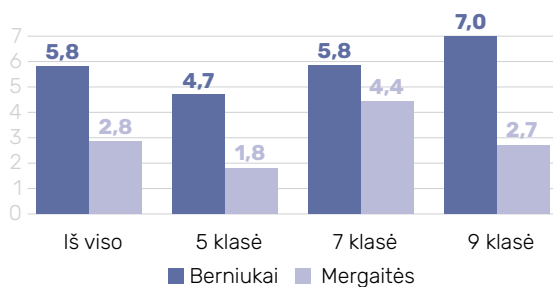
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastaruosius 12 buvo bent kartą apsvaigę nuo alkoholio, dalis Vilniaus mieste 2016–2024 m. (proc.)*

2024 m., palyginti su 2020 m., Vilniaus mokinių, kurie per pastaruosius 12 mėnesių buvo apsvaigę nuo alkoholio, dalis beveik nepakito.

3.1.5. Narkotinių medžiagų vartojimas

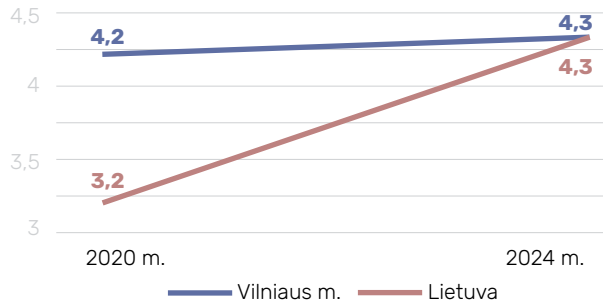
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per savo gyvenimą vartojo kanapes („žolę“, marihuaną, hašišą), pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

Bent kartą per savo gyvenimą vartojo kanapes („žolę“, marihuaną, hašišą) 4 iš 100 Vilniaus mokinių. Vertinant pagal lytį, berniukai visose klasių grupėse dažniau nurodė, kad bent kartą per savo gyvenimą vartojo kanapes, šis skirtumas buvo ryškiausias 9 klasės mokinių grupėje.

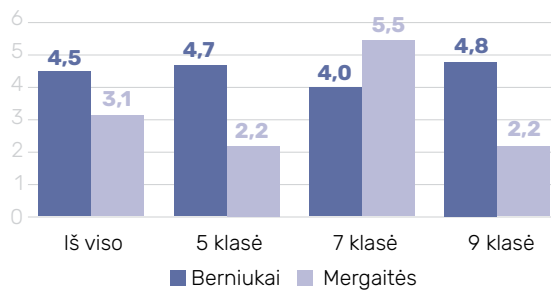
* Nėra galimybės palyginti su Lietuvos duomenimis

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per savo gyvenimą vartojo kanapes („žolę“, marihuaną, hašišą), dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2020–2024 m. (proc.)*

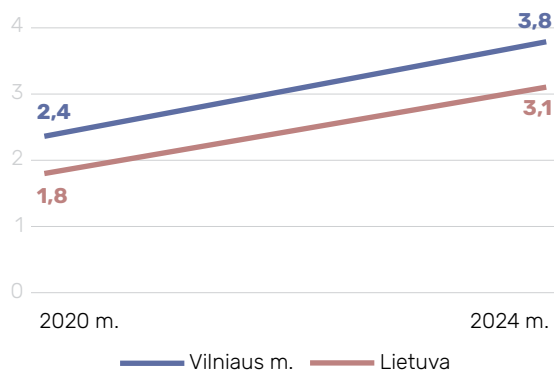
2024 m., palyginti su 2020 m., mokinių, kurie nurodė bent kartą per savo gyvenimą vartoję kanapes („žolę“, marihuaną, hašišą), dalis beveik nekito ir buvo tokia pat kaip Lietuvos vidurkis.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per savo gyvenimą vartojo kitus narkotikus nei kanapes, pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

Bent kartą per savo gyvenimą kitus narkotikus nei kanapes vartojo 4 iš 100 Vilniaus mokinių. Vertinant pagal lytį, berniukai 5 ir 9 klasių grupėse 2 kartus dažniau nurodė, kad bent kartą per savo gyvenimą vartojo kitus narkotikus nei kanapes.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per savo gyvenimą vartojo kitus narkotikus nei kanapes, dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2020–2024 m. (proc.)*

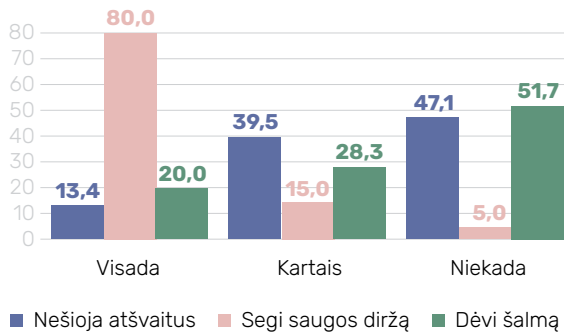

2024 m., palyginti su 2020 m., mokinių, kurie nurodė bent kartą per savo gyvenimą vartoję kitus narkotikus nei kanapes, dalis tik šiek tiek padidėjo ir buvo beveik tokia pat kaip Lietuvos vidurkis.

* Šis rodiklis nebuvo vertintas 2016 m.

3.2. Saugumas kelyje

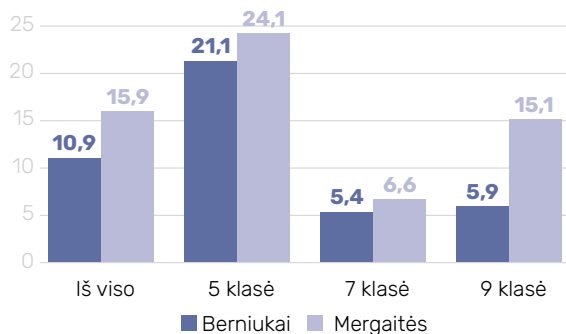
Mokyklinio amžiaus vaikų pasiskirstymas pagal tai, kaip dažnai jie naudoja apsaugos priemones (proc.)

Tamsiu paros metu būdami lauke visada atšvaitus nešioja 13,4 proc. Vilniaus mokinių. Saugos diržą važiuodami automobiliu visada segi 4 iš 5 Vilniaus mokinių. Važiuodami dviračiu šalną visada dėvi 1 iš 5 Vilniaus mokinių.

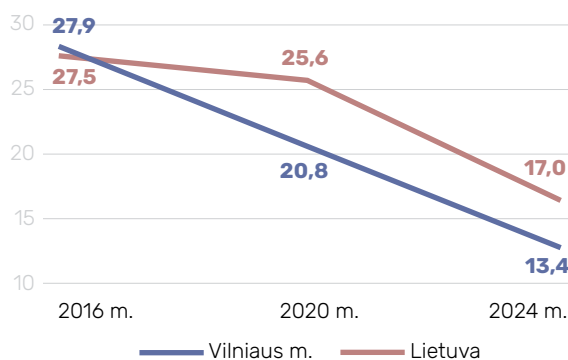
3.2.1. Atšvaitų nešiojimas

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie visada tamsiu paros metu būdami lauke nešioja atšvaitus, pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

7 ir 9 klasės mokiniai rečiau nešioja atšvaitus nei 5 klasės mokiniai. Vertinant pagal lytį, visose klasių grupėse buvo daugiau mergaičių, nešiojančių atšvaitus, nei berniukų. Ryškiausias skirtumas matyti 9 klasės mokinių grupėje – beveik 3 kartus didesnė mergaičių dalis tamsiu paros metu lauke visada nešioja atšvaitus.

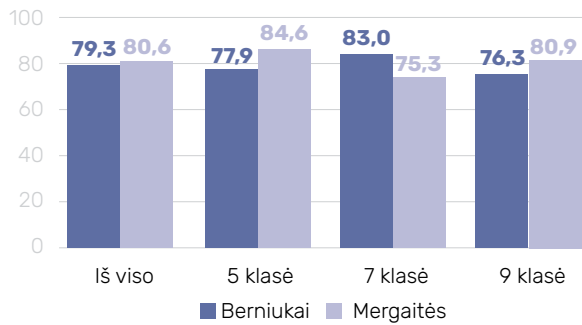
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie visada tamsiu paros metu būdami lauke nešioja atšvaitus, dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2016–2024 m. (proc.)

2024 m., palyginti su 2020 m., mokinių, kurie tamsiu paros metu būdami lauke nešioja atšvaitus, dalis Vilniaus mieste labai sumažėjo (7,4 procentinio punkto) ir buvo mažesnė už Lietuvos vidurkį.

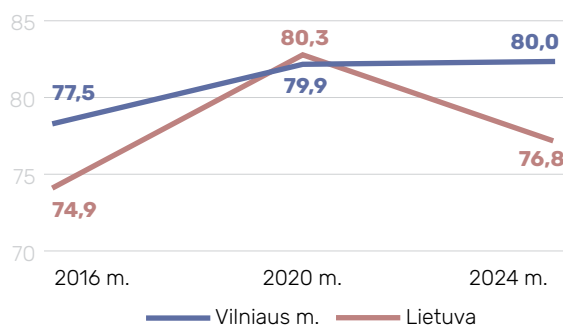
3.2.2. Saugos diržų segėjimas

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie visada segi saugos diržą važiuodami automobiliu, pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

Vertinant pagal klases, mokinių, kurie visada segi saugos diržą važiuodami automobiliu, dalys beveik nesiskyrė. Vertinant pagal lytį, mergaičių ir berniukų, kurie visada segi saugos diržą važiuodami automobiliu, dalys beveik nesiskyrė, tačiau išryškėjo skirtumai pagal lytį klasių grupėse: iš 5 ir 9 klasės mokinių, visada seginčių saugos diržus, daugiau buvo mergaičių, o iš 7 klasės mokinių – daugiau berniukų.

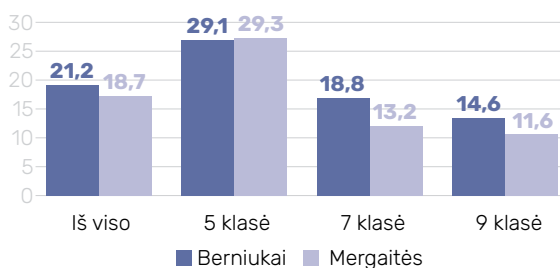
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie visada segi saugos diržą važiuodami automobiliu, dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2016–2024 m. (proc.)

2024 m., palyginti su 2020 m., Vilniaus miesto mokinių saugos diržų dėvėjimo įpročiai nekito. Didesnė dalis Vilniaus miesto mokinių visada segi saugos diržą važiuodami automobiliu ir šis dalis yra didesnė už Lietuvos vidurkį.

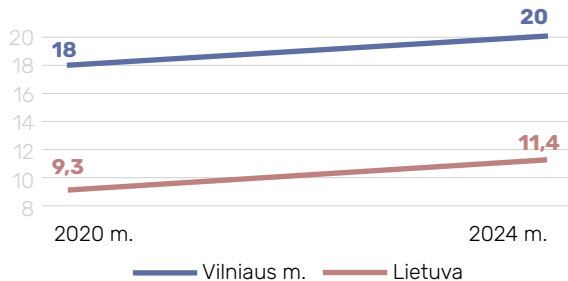
3.2.3. Šalmo dėvėjimas

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie visada dėvi šalną važiuodami dviračiu, pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

Vertinant pagal klases, kuo vyresnėje klasėje mokosi vaikai, tuo mažesnė jų dalis visada dėvi šalną važiuodami dviračiu. 5 klasės mokiniai beveik 2 kartus dažniau nurodė visada dėvintys šalną važiuodami dviračiu nei vyresnių klasių mokiniai. Šiek tiek didesnė dalis berniukų nurodė visada dėvintys šalną važiuodami dviračiu, palyginti su mergaitėmis.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie visada dėvi šalną važiuodami dviračiu, dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2020–2024 m. (proc.)*

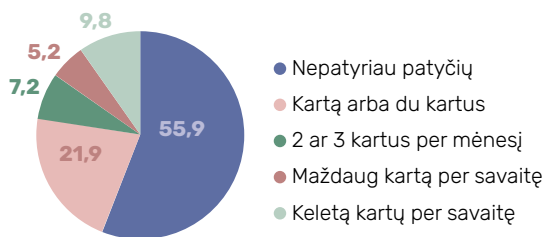

2024 m., palyginti su 2020 m., mokyklinio amžiaus vaikų, kurie visada dėvi šalną važiuodami dviračiu, dalis Vilniaus mieste šiek tiek didėjo ir buvo beveik 2 kartus didesnė nei Lietuvoje.

3.3. Patyčios

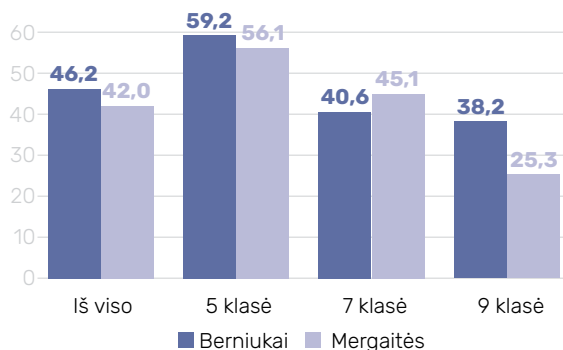
3.3.1. Patyčių patyrimas

Mokyklinio amžiaus vaikų pasiskirstymas pagal tai, kaip dažnai jie patyrė patyčias mokykloje per pastaruosius du mėnesius (proc.)

Patyčias per pastaruosius 2 mėnesius patyrė 2 iš 5 Vilniaus miesto mokinių.

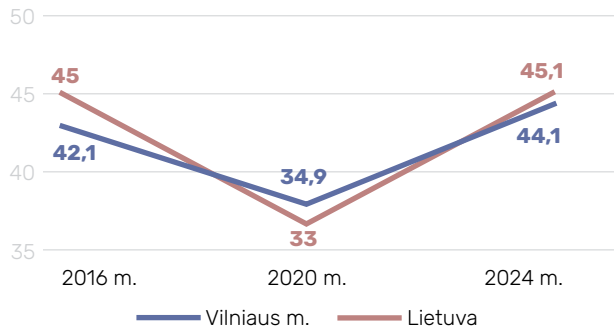
Mokyklinio amžiaus vaikų, iš kurių tyčiojosi kiti mokiniai per pastaruosius 2 mėnesius, pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

Vertinant pagal klases, mokinių, patyrusių patyčias per pastaruosius 2 mėnesius, dalis mažėjo vyresnėse klasėse. Vertinant pagal lytį, išsiskyrė 9 klasės mokiniai: berniukų, kurie per pastaruosius 2 mėnesius patyrė patyčias, dalis buvo 1,5 karto didesnė nei mergaičių.

* Šis rodiklis nebuvo vertintas 2016 m.

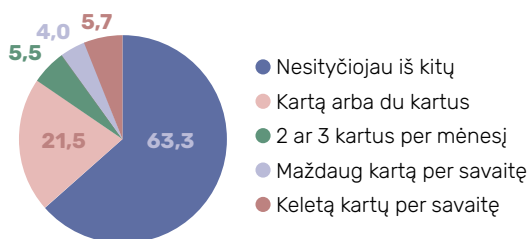
Mokyklinio amžiaus vaikų, iš kurių tyčiojosi kiti mokiniai per pastaruosius 2 mėnesius, dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2016–2024 m. (proc.)

2024 m., palyginti su 2020 m., Vilniaus mieste mokinių, kurie per pastaruosius 2 mėnesius patyrė patyčias, dalis padidėjo (9,2 procentinio punkto) ir buvo panaši į Lietuvos vidurkį.

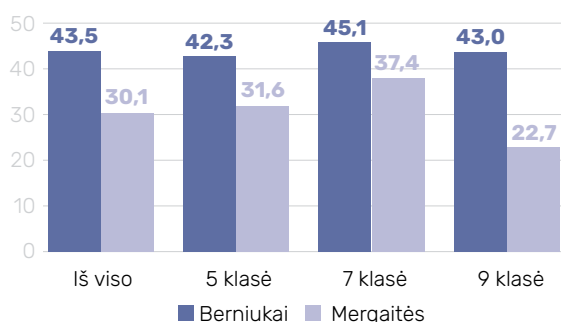
3.3.2. Tyčiojimas iš kitų

Mokyklinio amžiaus vaikų pasiskirstymas pagal tai, kaip dažnai jie tyčiojosi iš kitų mokinių mokykloje per pastaruosius du mėnesius (proc.)

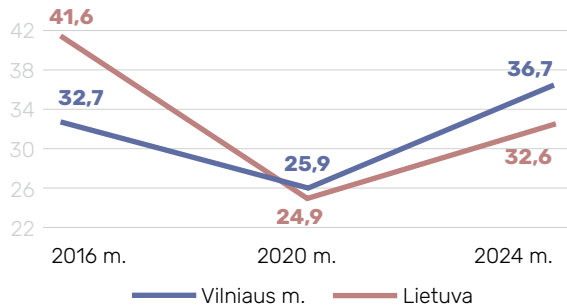
Iš kitų mokinių per pastaruosius 2 mėnesius tyčiojosi kas trečias Vilniaus miesto mokinytis.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie patys tyčiojosi iš kitų mokinių per pastaruosius 2 mėnesius, pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

Vertinant pagal klases, vaikų, kurie tyčiojosi iš kitų mokinių per pastaruosius 2 mėnesius, dalis buvo didžiausia 7 klasės mokinių grupėje. Septintokų, kurie tyčiojosi iš kitų mokinių, buvo 1,3 karto daugiau nei devintokų. Vertinant pagal lytį nustatyta, kad didesnė dalis berniukų nei mergaičių tyčiojosi iš kitų mokinių per pastaruosius 2 mėnesius. Ši tendencija ryškiausia 9 klasės mokinių grupėje: berniukų, besityčiojančių iš kitų mokinių, dalis buvo 1,9 karto didesnė nei mergaičių.

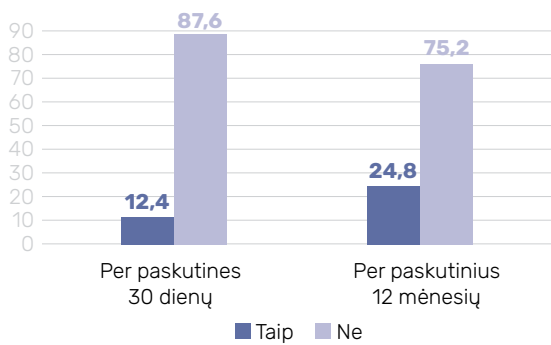
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie patys tyčiojosi iš kitų mokinių per pastaruosius 2 mėnesius, dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2016–2024 m. (proc.)

2024 m., palyginti su 2020 m., Vilniaus miesto mokinių, kurie per pastaruosius 2 mėnesius tyčiojosi iš kitų mokinių, dalis padidėjo (10,8 procentinio punkto) ir buvo kiek didesnė už Lietuvos vidurkį.

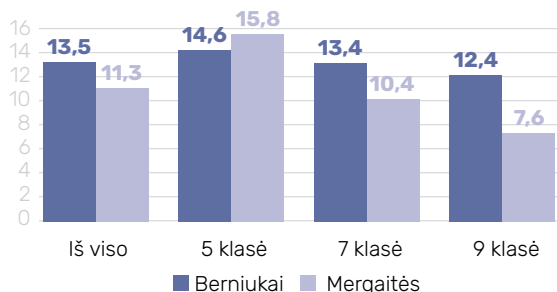
3.3.3. Patyčios socialinėje erdvėje

Mokyklinio amžiaus vaikų pasiskirstymas pagal tai, ar patyrė patyčias per socialinius tinklus, elektroniniu paštu ar telefonu (proc.)

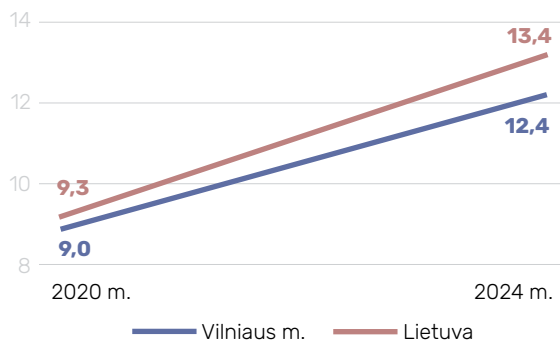
Patyčias socialinėje erdvėje (per socialinius tinklus, elektroniniu paštu ar telefonu) per pastarąsias 30 dienų patyrė kas dešimtas (12,4 proc.) Vilniaus miesto mokinių, per pastaruosius 12 mėnesių – kas ketvirtas.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastarąsias 30 dienų patyrė patyčias per socialinius tinklus, elektroniniu paštu ar telefonu, pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

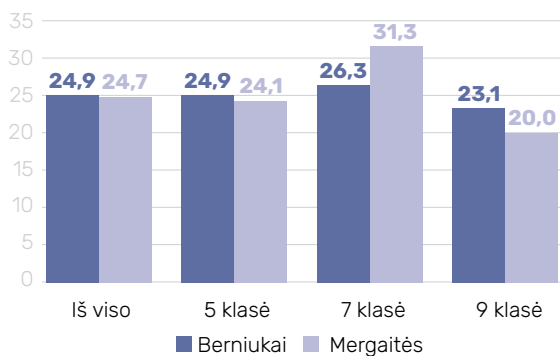
Vertinant pagal klasę, patyčias socialinėje erdvėje (per socialinius tinklus, elektroniniu paštu ar telefonu) per pastarąsias 30 dienų patyrusių mokinių skaičius skyrėsi nedaug. Analizuojant duomenis pagal lytį, berniukai šiek tiek dažniau patyrė patyčias socialinėje erdvėje nei mergaitės.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastarąsias 30 dienų patyrė patyčias per socialinius tinklus, elektroniniu paštu ar telefonu, dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2020–2024 m. (proc.)*

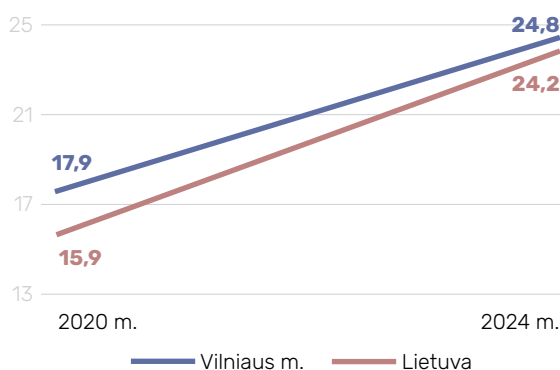
2024 m., palyginti su 2020 m., Vilniaus miesto mokinių, kurie patyrė patyčias socialinėje erdvėje per socialinius tinklus, elektroniniu paštu ar telefonu per pastarąsias 30 dienų, dalis padidėjo 3,4 procentinio punkto ir buvo artima Lietuvos vidurkiui.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastaruosius 12 mėnesių patyrė patyčias per socialinius tinklus, elektroniniu paštu ar telefonu, pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

Vertinant pagal klasę, patyčias socialinėje erdvėje (per socialinius tinklus, elektroniniu paštu ar telefonu) per pastaruosius 12 mėnesių patyrusių mokinių dalis varijavo, didesnė dalis 7 klasės mokinių teigė patyrę patyčias socialinėje erdvėje per pastaruosius 12 mėnesių. Analizuojant duomenis pagal lytį matyti, kad berniukų ir mergaičių, patyrusių patyčias socialinėje erdvėje, dalys nesiskyrė, tik 7 klasės mergaitės dažniau nei berniukai nurodė, kad patyrė patyčias socialinėje erdvėje.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastaruosius 12 mėnesių patyrė patyčias per socialinius tinklus, elektroniniu paštu ar telefonu, dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2020–2024 m. (proc.)*

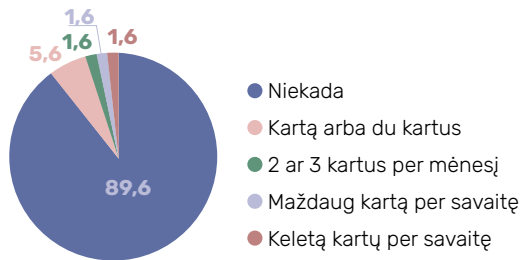
2024 m., palyginti su 2020 m., Vilniaus miesto mokinių, patyrusių patyčias socialinėje erdvėje per socialinius tinklus, elektroniniu paštu ar telefonu per pastaruosius 12 mėnesių, dalis padidėjo 6,9 procentinio punkto ir buvo panaši į Lietuvos vidurkį.

* Šis rodiklis nebuvo vertintas 2016 m.

3.4. Saugumas namų, mokyklos aplinkoje

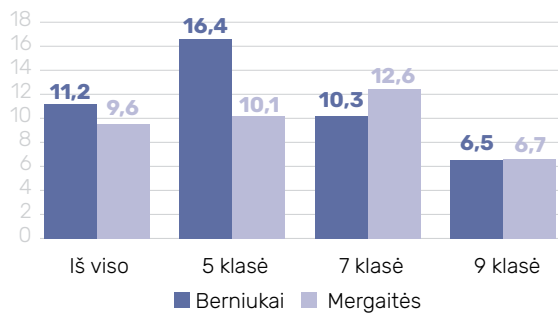
3.4.1. Fizinės bausmės

Mokyklinio amžiaus vaikų pasiskirstymas pagal tai, kaip dažnai juos per pastaruosius 2 mėnesius mušė ar kitaip fiziškai baudė tėvai (proc.)

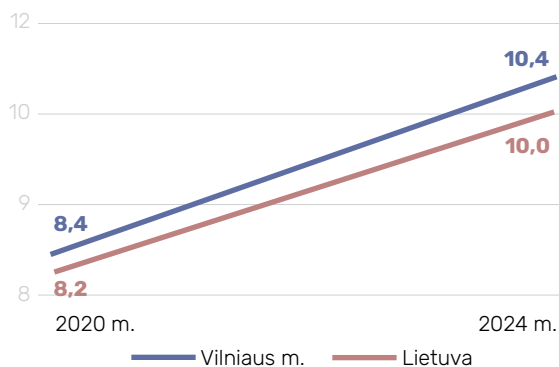
Kas dešimtas Vilniaus miesto mokinys patyrė fizinį smurtą šeimoje.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kuriuos per pastaruosius 2 mėnesius mušė ar kitaip fiziškai baudė tėvai, pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

Didėjant vaikų amžiui, patiriančių smurtą šeimoje mokinių dalis mažėja. Vertinant pagal lytį, 5 klasėje fizinį smurtą šeimoje patyrusių berniukų dalis buvo 1,6 karto didesnė nei mergaičių.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kuriuos per pastaruosius 2 mėnesius mušė ar kitaip fiziškai baudė tėvai, dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2020–2024 m. (proc.)*

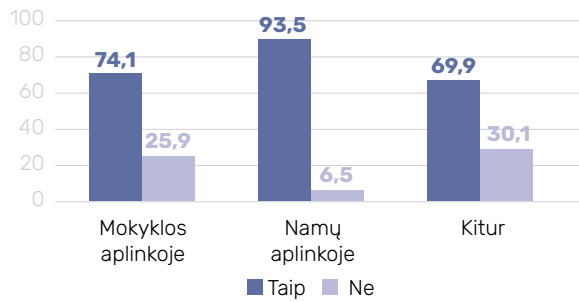

2024 m., palyginti su 2020 m., padidėjo (2 procentiniais punktais) Vilniaus mokinių, kuriuos mušė ar kitaip fiziškai baudė tėvai, dalis, ji buvo panaši į Lietuvos vidurkį.

* Šis rodiklis nebuvo vertintas 2016 m.

3.4.2. Saugumas įvairioje aplinkoje (namų, mokyklos, kitur)

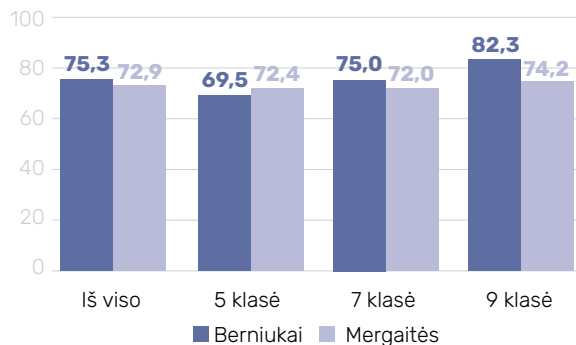
Mokyklinio amžiaus vaikų pasiskirstymas pagal tai, ar jie jaučiasi saugūs įvairioje aplinkoje (proc.)

Saugūs mokyklos aplinkoje jautėsi 3 iš 4 Vilniaus mokinių, namų aplinkoje – 9 iš 10, kitoje aplinkoje – 7 iš 10.

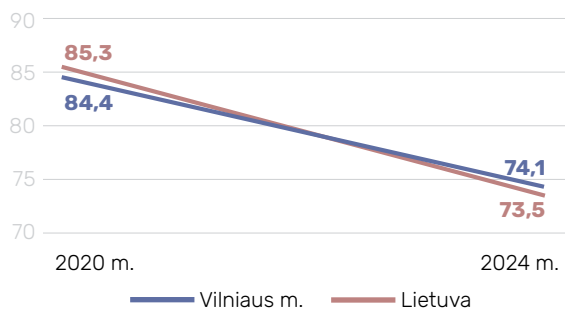
3.4.3. Saugumas mokyklos aplinkoje

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie jaučiasi saugūs mokyklos aplinkoje, pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

Vertinant pagal klases išryškėjo, kad kuo vyresni vaikai, tuo saugesni jie jaučiasi mokyklos aplinkoje, saugiausi mokykloje jautėsi 9 klasių mokiniai. Vertinant pagal lytį nustatyta, kad berniukai mokyklos aplinkoje jaučiasi kiek saugiau nei mergaitės. Ryškiausias skirtumas yra 9 klasės grupėje – berniukų, besijaučiančių saugiais mokyklos aplinkoje, dalis buvo 8,1 procentinio punkto didesnė nei mergaičių.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie jaučiasi saugūs mokyklos aplinkoje, dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2020–2024 m. (proc.)*

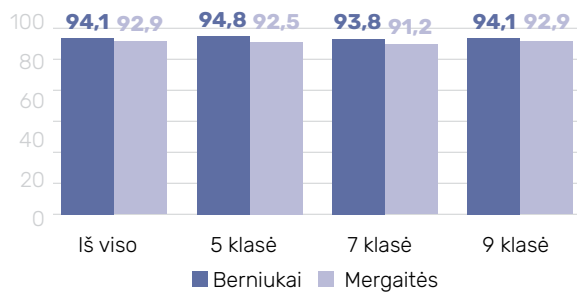

2024 m., palyginti su 2020 m., Vilniaus mokinių, kurie jautėsi saugūs mokyklos aplinkoje, dalis sumažėjo 10,3 procentinio punkto ir buvo labai artima Lietuvos vidurkiui.

* Šis rodiklis nebuvo vertintas 2016 m.

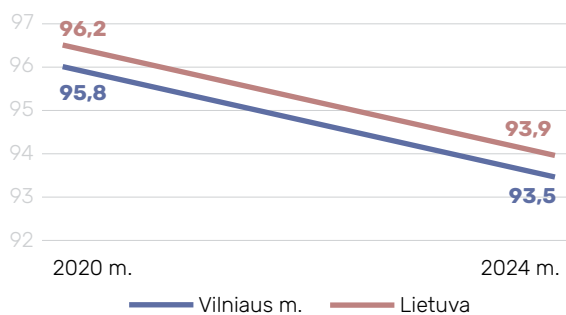
3.4.4. Saugumas namų aplinkoje

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie jaučiasi saugūs namų aplinkoje, pasiskirstymas pagal klases ir lytį (proc.)

Vertinant pagal klases, visų tirtų klasių mokiniai namų aplinkoje jautėsi saugūs panašiai. Vertinant pagal lytį reikšmingų skirtumų nenustatyta.

Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie jaučiasi saugūs namų aplinkoje, dalis Vilniaus mieste ir Lietuvoje 2020–2024 m. (proc.)*

2024 m., palyginti su 2020 m., Vilniaus mokinių, kurie jautėsi saugūs namų aplinkoje, dalis labai nežymiai sumažėjo ir buvo artima Lietuvos vidurkiui.

* Šis rodiklis nebuvo vertintas 2016 m.

Tyrimo metodika

2024 m. atliktas trečiasis mokyklinio amžiaus 5, 7, 9 (pirmų gimnazijos) klasių mokinių gyvenimo tyrimas. Pirmasis toks tyrimas atliktas 2016 m., antrasis – 2020 m. Tyrimas atliktas vykdant Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymą Nr. V-488, nurodantį periodiškai savivaldybėse atlikti gyvenimo tyrimus. Tyrimas atliktas vadovaujantis Higienos instituto parengta gyvenimo tyrimų organizavimo ir vykdymo metodika. Mokinių apklausai naudotas su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija suderintas klausimynas.

Respondentai parenkami apskaičiuojant reprezentatyvią imtį, atsižvelgiant į populiacijos dydį, atitinkantį vaikų skaičių Vilniaus miesto savivaldybėje, kurie mokosi vienoje klasėje, pasirinkus 5 proc. paklaidą ir 95 proc. tikimybę. Anketas pildė atsitiktine tvarka parinktų 5, 7 ir 9 (pirmų gimnazijos) klasių respondentai. Mokinių apklausa vyko elektroniniu būdu, prisijungus pagal Higienos instituto pateiktą nuorodą į tyrimo klausimyną.

2024 m. balandžio–gegužės mėn. vykusio tyrimo metu visose 60 Lietuvos savivaldybėse buvo apklausta **34 873** 5, 7 ir 9 (pirmos gimnazijos) klasių mokiniai, iš kurių **1 258** mokiniai Vilniaus miesto savivaldybėje.

Tyrimo respondentai:

	Respondentų skaičius	Dalis (proc.)
Klasė:		
5 klasė	441	35,0
7 klasė	406	32,3
9 (gimnazijos I) klasė	411	32,7
Iš viso: 1 258		
Lytis:		
Mergaitės	635	50,5
Berniukai	623	49,5

Rodiklių suvestinė

Mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimos rodiklių suvestinėje pateikiami apibendrinti 2024 m. atlikto trečiojo mokyklinio amžiaus 5, 7 ir 9 (pirmų gimnazijos) klasių mokinių gyvenimos tyrimo rezultatai. Tyrimas atliktas vykdant Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 11 d. įsakymą Nr. V-488, nurodantį periodiškai kas 4 metus savivaldybėse atlikti gyvenimos tyrimus. Tyrimas atliktas vadovaujantis Higienos instituto parengta gyvenimos tyrimų organizavimo ir vykdymo metodika. Mokinių apklausai naudotas su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija suderintas klausimynas. 2024 m. balandžio–gegužės mėn. vykusio tyrimo metu visose 60 Lietuvos savivaldybėse buvo apklausta **34 873** 5, 7 ir 9 (pirmos gimnazijos) klasių mokiniai, iš kurių Vilniaus miesto savivaldybėje – **1 258** mokiniai.

Rodiklių suvestinėje pateikiami 2024 m. mokinių apklausos metu surinktų Vilniaus miesto savivaldybės ir Lietuvos (60 savivaldybių) rodiklių duomenys (procentine išraiška) bendrai ir pagal apklaustųjų klasę. 2 lentelės stulpelyje pateikiama Vilniaus miesto savivaldybės rodiklio 2024 m. reikšmė, kuri lyginama su ankstesnio Vilniaus miesto savivaldybės Mokyklinio amžiaus vaikų gyvenimos tyrimo, atlikto 2020 m., reikšme. Rodyklės 2 stulpelyje pateiktas 2020–2024 m. rodiklių pokytis pagal kontekstą: ↑↓ – teigiamas, ↓↑ – neigiamas.

Rodiklis	Vilniaus miestas				Lietuva			
	Iš viso	5 klasė	7 klasė	9 klasė	Iš viso	5 klasė	7 klasė	9 klasė
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Laimingumas, sveikatos ir išvaizdos vertinimas								
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie jaučiasi labai laimingi arba pakankamai laimingi galvodami apie savo dabartinį gyvenimą, dalis	↑ 66,6 (66,4)	71,7	66	61,8	65,4	73,1	63,2	59,1
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie savo sveikatą vertina kaip labai gerą ar gerą, dalis	↓ 73,4 (77,4)	77,8	71,4	70,6	71,7	76,8	70,8	66,9
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie yra patenkinti savo išvaizda, dalis	↓ 26,2 (32,1)	34,7	24,1	19,2	32	41,2	28,8	25,1
Sveikatos elgsena (fizinis aktyvumas, mityba)								
Fizinis aktyvumas ir pasyvus laisvalaikis								
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie 5 ar daugiau dienų mankština ar sportuoja bent 60 minučių (skaičiuojant kartu su fizinio ugdymo pamokomis), dalis	↑ 41,4 (34,3)	45,8	41,4	36,7	39,6	40,3	40,6	37,9
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie kasdien ne pamokų metu mankština ar sportuoja bent 60 minučių, dalis	↑ 13,1 (10,6)	14,5	13,5	11,2	14	15,3	13,5	13,2
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie vidutiniškai 4 ir daugiau valandų per dieną praleidžia prie ekranų (televizoriaus, kompiuterio, planšetės, išmaniojo telefono), dalis	29,1*	15,4	29,6	43,5	28,2	17,4	30,5	37,7
Mitybos įpročiai ir burnos higiena								
Mokyklinio amžiaus vaikų, kasdien valgančių pusryčius, dalis	↓ 50,5 (52,8)	51,9	48,8	50,6	39,1	43,1	37,1	36,6
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per dieną valgo vaisius (neskaitant sulčių), dalis	↑ 41,1 (40,5)	42,4	40,4	40,4	33,9	37,5	33,2	30,6
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per dieną valgo daržoves (neskaitant bulvių), dalis	↑ 44,8 (41,1)	43,8	41,9	48,7	32,6	31,8	32	34,1
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per dieną valgo saldumynus, dalis	↑ 22,3 (21,8)	22	20,9	23,8	18,4	17,1	19,6	18,5
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per dieną geria gazuotus saldžiuosius gėrimus, dalis	↓ 5,8 (7,8)	6,1	7,4	3,9	9,3	9,4	9,6	9
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per savaitę geria energinius gėrimus, dalis	↓ 7,6 (10,8)	6,1	7,9	8,8	15,4	8,8	14,6	23,7
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie papildomai nededa druskos į paruoštą maistą, dalis	↓ 29,7 (33,6)	30,4	28,3	30,4	30,8	32,2	30,6	29,5
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie valosi dantis šepetėliu ir pasta dažniau nei kartą per dieną, dalis	↑ 66,6 (62,2)	67,6	64,3	67,9	60,6	59,9	59,9	62,2

Rodiklis	Vilniaus miestas				Lietuva			
	Iš viso	5 klasė	7 klasė	9 klasė	Iš viso	5 klasė	7 klasė	9 klasė
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Rizikingas elgesys								
Tabako gaminių ir elektroninių cigarečių vartojimas								
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastarąsias 30 dienų bent kartą rūkė tabako gaminius, dalis	↑ 6,1 (4,0)	3,6	5,2	9,7	7,5	2,2	6,3	14,5
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastaruosius 12 mėnesių bent kartą rūkė tabako gaminius, dalis	↑ 10,7 (9,4)	4,5	9,4	18,5	13,6	3,7	12,5	25,6
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastarąsias 30 dienų bent kartą rūkė elektronines cigaretes ar naudojo panašius elektroninius įtaisus rūkymui, dalis	↓ 6,4 (9,6)	3,9	4,7	10,9	9,9	3,1	8,5	18,7
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastaruosius 12 mėnesių bent kartą rūkė elektronines cigaretes ar naudojo panašius elektroninius įtaisus rūkymui, dalis	↓ 14,5 (16,5)	5,2	15,8	23,1	19,5	6,7	20	33,3
Alkoholio vartojimas								
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastarąsias 30 dienų bent kartą vartojo alkoholinius gėrimus, dalis	↑ 10,3 (7,2)	4,1	12,3	14,8	11,6	4,6	10,6	20,3
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastaruosius 12 mėnesių bent kartą vartojo alkoholinius gėrimus, dalis	↑ 26,3 (22,7)	13,8	24,2	41,8	26,9	11,9	26,2	44,2
Narkotinių medžiagų vartojimas								
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per savo gyvenimą vartojo kanapes („žolę“, marihuaną, hašišą), dalis	≈ 4,3 (4,2)	3,2	5,2	4,6	4,3	1,8	3,2	8,3
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie bent kartą per savo gyvenimą vartojo kitus narkotikus nei kanapes, dalis	↑ 3,8 (2,4)	3,4	4,7	3,4	3,1	1,6	3	4,9
Saugumas kelyje								
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie visada tamsiu paros metu būdami lauke, nešioja atšvaitus, dalis	↓ 13,4 (20,8)	22,7	5,9	10,9	17	26,8	13,5	9,7
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie visada segi saugos diržą važiuodami automobiliu, dalis	≈ 80 (79,9)	81,4	79,6	78,8	76,8	81,6	74,5	73,9
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie visada dėvi šalmą važiuodami dviračiu, dalis	↑ 20 (18)	29,2	16,4	13,1	11,4	18,1	9	5,9
Patyčios								
Mokyklinio amžiaus vaikų, iš kurių tyčiojosi kiti mokiniai per pastaruosius 2 mėnesius, dalis	↑ 44,1 (34,9)	57,6	42,6	31,1	45,1	53,5	48,7	32
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie patys tyčiojosi iš kitų mokinių per pastaruosius 2 mėnesius, dalis	↑ 36,7 (25,9)	36,7	41,6	31,9	32,6	33,2	37,5	26,9
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastarąsias 30 dienų patyrė patyčias per socialinius tinklus, elektroniniu paštu ar telefonu, dalis	↑ 12,4 (9,0)	15,2	12,1	9,7	13,4	14,4	15	10,8
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie per pastaruosius 12 mėnesių patyrė patyčias per socialinius tinklus, elektroniniu paštu ar telefonu, dalis	↑ 24,8 (17,9)	24,5	28,6	21,4	24,2	23,4	27,2	22
Saugumas namų ir mokyklos aplinkoje								
Mokyklinio amžiaus vaikų, kuriuos per pastaruosius 2 mėnesius muše ar kitaip fiziškai baudė tėvai, dalis	↑ 10,4 (8,4)	13,2	11,3	6,6	10	13,1	9,9	6,6
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie jaučiasi saugūs namų aplinkoje, dalis	↓ 93,5 (95,8)	93,7	92,6	94,2	93,9	94,3	93,4	94
Mokyklinio amžiaus vaikų, kurie jaučiasi saugūs mokyklos aplinkoje, dalis	↓ 74,1 (84,4)	71	73,6	77,9	73,5	75,7	68,5	76,2